

**Consell Municipal
de Benestar Social
Informe participatiu:
propostes dels grups de treball
2012-2013**

Ajuntament de Barcelona
Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports
Direcció de Participació Social
Consell Municipal de Benestar Social
València, 344, 5è
Tel. 93 413 26 12
cmbs@bcn.cat
www.bcn.cat/consellbenestarsocial

Octubre de 2013

Índex

Introducció	4
Aproximació a l'impacte de la crisi en el benestar i la qualitat de vida de les persones i famílies	6
Consideracions i propostes curs 2012-2013	9
Pobresa	9
Salut	11
Acció comunitària	14
Famílies	16
Gent gran	19
Dones	23
Infància	26
Drogodependències	28
La inserció laboral de les persones amb diversitat funcional en el mercat ordinari	32
Composició dels grups de treball	43
Expertes i experts convidats als grups de treball	52
Programa de treball dels grups	54

Introducció

Aquest curs la transversalitat ha estat realment clau en el desenvolupament de les sessions de treball dels diferents grups del CMBS. D'una banda, una part significativa dels grups han abordat l'impacte de la crisi des de la perspectiva de cadascun dels àmbits en els quals treballen (famílies, infància, pobresa, gent gran...), per tal d'analitzar com s'està abordant o com es pot abordar.

Aquest treball transversal sobre l'impacte de la crisi ha comportat, per primera vegada en el CMBS, col·laborar amb un grup de treball del Consell de Ciutat sobre "Crisi i Teixit associatiu", complementant visions i aportacions.

També s'ha portat a terme una sessió conjunta a tots els grups de treball per aportar reflexions al Pacte del Temps de la ciutat.

D'una altra banda, els grups Salut i Drogodependències han treballat també de manera conjunta l'Informe de la Salut a Barcelona, que cada any serveix de base per a l'abordatge dels temes a treballar o de temes d'interès comú.

Finalment, pel que fa al treball transversal, cal destacar que el grup de treball de gent gran ha col·laborat amb el Consell Assessor de la Gent Gran, en relació amb les aportacions sobre l'impuls del "Bon tracte a les persones grans".

Durant el curs anterior tots els grups de treball van treballar i fer aportacions al Pla d'inclusió, i durant aquest curs gairebé tots els grups han fet aportacions a l'elaboració dels diferents plans sectorials, assolint així una de les funcions fonamentals d'aportació a l'elaboració de les polítiques públiques municipals:

- Pla d'infància 2013-2016
- Pla de família 2013-2016
- Pla per a les persones grans 2013-2016
- Pla d'acció sobre drogues 2013-2016

Cal destacar, finalment, la creació d'una comissió de treball, a proposta de la vicepresidència del Consell, per abordar "la inserció laboral de les persones amb discapacitat al mercat ordinari". Una comissió que respon a un nou model de grups de treball del CMBS acotat en el temps i amb una composició específica pel tema a tractar

A l'informe participatiu que recull les propostes d'aquest curs 2012-2013, trobarem un primer apartat que recull una aproximació intersectorial a l'impacte de la crisi en el benestar i la qualitat de vida de les persones i famílies, elaborada a partir de les diferents aportacions

de les persones expertes convidades als grups de treball, que han estat, juntament amb altres aportacions, els elements de context que han tingut en compte els grups per a la seva funció propositiva.

A continuació es recullen les consideracions i propostes dels grups de treball del Consell, que incorporen també l'informe específic elaborat per la comissió de treball sobre "la inserció laboral de les persones amb discapacitat al mercat ordinari".

Finalment, recollim la programació detallada del curs, les xifres de la participació dels representants de totes les entitats als diferents grups de treball, la seva composició, així com les persones expertes convidades a les sessions.

Aproximació a l'impacte de la crisi en el benestar i la qualitat de vida de les persones i famílies

Fruit de les aportacions realitzades per les persones expertes convidades a les diferents sessions dels grups de treball del CMBS, recollim a continuació algunes de les reflexions de caire més global sobre l'impacte de la crisi en la qualitat de vida de les persones i famílies, que serveixen d'emmarcament a les consideracions i propostes d'aquest curs.

En primer lloc, en relació amb l'impacte de la crisi en el nostre context, els experts i expertes destaquen com la crisi impacta de forma desigual a les societats europees en termes de desigualtat, pobresa i risc de pobresa, en funció, d'una banda del model productiu (les economies competitives en l'exportació de producte manufacturat destrueixen menys llocs de treball que les economies no exportadores que fonamenten el creixement en un model econòmic basat en el sector immobiliari i el consum intern) i, d'un altra banda, l'estat del benestar existent (les societats protegides per un estat del benestar més fort i consolidat garanteixen una més alta resistència a la pobresa i un manteniment de la demanda interna).

En el nostre context, i tenint en compte les característiques del nostre mercat de treball i del nostre estat de benestar, la crisi ha tingut un impacte molt significatiu en termes de pobresa i desigualtats, que les diferents persones expertes convidades han concretat en els següents aspectes:

- La destrucció massiva d'ocupació, amb un tret diferencial en relació amb crisis anteriors, com és que la taxa d'ocupació masculina en els trams d'edat entre 35 i 55 anys ha caigut moltíssim més que no la de les dones. El fet que siguin homes d'aquest tram d'edat, al capdavant de famílies amb fills menors d'edat, els que estant patint més la situació de crisi d'ocupació provoca que les seves llars siguin les que pateixin més risc de pobresa.
- L'empobriment generalitzat de la població, i especialment de la població activa, de manera que totes les classes socials estan perdent capacitat adquisitiva que afecta la seva qualitat de vida.
- La pèrdua de l'habitatge habitual per no poder pagar el lloguer o la hipoteca. En matèria d'habitatge les polítiques que s'han fomentat, en comparació amb d'altres països, han estat les de la propietat. El foment de la propietat privada i l'escassa propietat pública dels terrenys han consolidat un determinat model d'habitatge que en aquest moment de crisi s'agreuja i repercuteix directament sobre la població. La resposta de les administracions i institucions és lenta a curt termini malgrat les bones polítiques locals que s'han posat en marxa. El canvi de tendència en el mercat de l'habitatge depèn sobretot de noves normes legislatives.

- L'erosió dels sistemes de protecció social, ja dèbils. Si el sistema de prestacions d'atur, de transferències a les famílies i de pensions actua com a estabilitzador en un moment de crisi i pot ajudar a suportar-la millor, a l'Estat espanyol aquestes cobertures eren baixes i no han servit com a estabilitzadors de la crisi, de manera que les dificultats de les famílies han augmentat de manera notable.
- L'increment de la pobresa en termes absoluts. Des de començament del segle XXI s'observa que la franja de la classe mitjana s'estreny de manera contínua, i amb la crisi la tendència ha continuat.
- La polarització social. La crisi està provocant una polarització entre persones riques i pobres. Des d'una perspectiva col·lectiva, no és gens positiu que una societat perdi classe mitjana i tendeixi a polaritzar-se. En termes estadístics, la distància entre el que guanya una persona o una llar que és pobre comparat amb el llindar de pobresa, cada cop és més gran. La pobresa extrema (gent que guanya menys del 30% de la renda mitjana) està augmentant.
- La desigualtat territorial a Barcelona. A Barcelona les rendes mitjanes continuen sent hegemòniques però cada cop ho són una mica menys. S'està donant un desplaçament de la població cap als estrats mitjà-baix i baix, a costa de l'estrat mitjà-alt, que minva de forma progressiva.

Els barris amb valors extrems només representen un 17,8% de la població, però augmenten les desigualtats territorials en eixamplar-se lleugerament la distància entre els barris amb valors extrems. S'accentuen els contrastos entre els barris del nord i nord-est de la ciutat, i els de l'oest.

- El creixement de la pobresa infantil. A la Unió Europea, la capacitat que tenen els governs de treure els infants de la pobresa severa a través de transferències públiques es mou entre el 80% i el 90% d'eficàcia. A l'Estat espanyol, abans de la crisi, l'eficàcia era del 30% i en aquests moments és del 25%.

El Comitè dels Drets de l'Infant (Informe estatal 2010), assenyala que continua havent dificultats per determinar les assignacions específiques en el pressupost estatal destinades a la infància. Així mateix, mostra la seva inquietud per la falta de partides específiques assignades a la infància en els plans i pressuposts elaborats per l'Estat per fer front a la crisi.

- La pobresa de les persones grans, en termes relatius, s'està situant a uns nivells menys desfavorables que no la de persones de 40-50 anys, que estan perdent la feina i que, en alguns casos, tenen fills menors d'edat. En termes relatius, és un sector de població que tradicionalment sempre havia tingut unes taxes de pobresa molt elevades, sobretot en el moment de la bonança econòmica quan les pensions mitjanes anaven perdent posicions en comparació al nivell de vida del país. Destaca, però, la important contribució que les persones grans estan fent en el suport a les seves famílies, contribuint així al manteniment de la cohesió social.

- Les desigualtats socials impacten en la salut de la població. Les desigualtats estan augmentant, i és important considerar els diferents eixos de desigualtat (classe social, gènere, ètnia, país d'origen...) per posar en pràctica polítiques socials i sanitàries apropiades. Aquestes polítiques han de combinar una estratègia selectiva (focalització en situacions de pobresa) amb una estratègia universal adreçada a tota la població i basada en principis d'equitat. El capital social i la protecció social contra la pobresa, les circumstàncies saludables en la situació prenatal i la primera infància (nutrició, educació, relacions saludables pares-fills, llocs de treball saludables i estils de vida) són, segons l'OMS, factors protectors. Les polítiques actives de protecció social són un dels factors més decisius per augmentar la resiliència social davant les crisis i els problemes de salut que comporten.
- Els aspectes de salut prioritaris detectats a la ciutat de Barcelona, segons l'Informe de Salut 2011, són l'envelliment progressiu de la població i les malalties cròniques, l'impacte de la desocupació en l'increment de determinades patologies relacionades amb la salut, l'augment de les atencions en salut mental (4,6% entre els 34 i 65 anys), l'impacte de la vulnerabilitat social i la fragilitat en l'augment de determinades patologies, l'augment de la infecció per VIH i de les ITS en persones que presenten pràctiques de risc, l'alimentació infantil, i l'augment de la vida sedentària.
- Estudis realitzats a l'Estat espanyol sobre l'impacte de la recessió econòmica en la salut mostren que ha augmentat significativament la freqüència dels trastorns de salut mental i l'abús de l'alcohol en les consultes d'atenció primària a l'Estat, sobretot entre les famílies que pateixen l'atur i dificultats de pagament de la hipoteca. L'augment de l'endeutament familiar s'ha identificat com un dels principals factors de risc de trastorn mental comú.
- Pel que fa a la salut infantil i juvenil, s'han destacat com a aspectes més significatius el punt d'inflexió a la baixa en els embarassos d'adolescents a partir del 2008, l'augment en el nombre de sol·licituds d'interrupció voluntària de l'embaràs i de malalties de transmissió sexual, segons dades del servei a joves en salut sexual i reproductiva (ASSIR) de Barcelona. En relació amb la salut mental dels infants preocupa l'alta prevalença de trastorns emocionals i psicosocials i l'augment de diagnòstics de TDAH. En relació amb l'alimentació infantil, es planteja un risc de malnutrició per excés o per defecte. Segons un estudi dels EUA, els nens i nenes d'ara viuran menys a causa de l'obesitat, i estan apareixent en els infants malalties pròpies de persones grans com la diabetis tipus II.

Consideracions i propostes

curs 2012-2013

Grup de treball

POBRESA

El curs ha estat marcat per la preocupació per la intensitat amb què es fa sentir la recessió econòmica entre la ciutadania de Barcelona i, en especial, entre els col·lectius en situació de vulnerabilitat social més evident. Els missatges que els mitjans de comunicació transmeten de la situació i el desconeixement de la realitat de les necessitats d'aquests col·lectius ha generat el naixement d'iniciatives espontànies de distribució d'aliments i altres formes de suport, assistencial o caritat, que en alguns casos trenquen amb els models d'atenció social que desenvolupen entitats i Administració pública. Massa sovint, aquestes iniciatives no paren atenció a l'impacte a mitjà i llarg termini de les seves intervencions i al vincle entre necessitat i demanda de serveis i, en especial, d'aliments.

Des del Grup de Pobresa es comparteix la convicció que no tot val per "ajudar" les persones en situacions de pobresa i que és prioritari valorar positivament qualsevol mostra de solidaritat però insistir en la necessitat de mantenir uns estàndards de qualitat i unes metodologies d'intervenció que no vulnerin la dignitat de les persones ateses. Per aquesta raó, les lògiques d'intervenció han de ser: dinàmiques, multidimensionals, proactives, participatives, comunitàries i emancipadores.

Consideracions i propostes

Cal invertir en comunicació i pedagogia social, tant dirigida a la ciutadania com a les pròpies entitats

Es considera que cal fer arribar a la ciutadania els missatges següents:

- A Barcelona hi ha prou àpats (entre els serveis socials municipals i les entitats) a l'hora de dinar.
- Potser la ubicació dels punts de distribució i els menjadors no respon al criteri de necessitat però, en qualsevol cas, aquesta és la problemàtica que s'hauria d'abordar en lloc de crear nous punts de distribució.
- És molt natural emfatitzar amb qui està passant gana perquè és una realitat especialment dura però els problemes de subnutrició o malnutrició més comuns són molt difícils de combatre a través de la distribució de menjar.
- Els problemes que es detecten amb les famílies que eren beneficiàries de beques menjador són difícilment abordables a través de la distribució d'aliments al carrer.
- Caldria ajudar a trobar on sumar. Per fer-ho caldria visualitzar la feina que ja es fa.
- Trencar amb el "millor això que no res" (si s'està malalt és millor prendre antibiòtic que no res? depèn de la malaltia).

- La gent té dret a no acceptar ajudes que atempten contra la seva dignitat.
- La gent que necessita ajudes no són aprofitats que ens enganyen per viure de renda.
- Com t'agradaria que t'ajudessin si estiguessis en aquesta situació?
- El menjar, si pot ser a casa millor; si és un espai compartit ha d'haver una finalitat addicional (intervenció psicosocial).
- Els problemes són complexos i les solucions també ho han de ser. No solucionem el problema de la pobresa intervenint sobre una sola dimensió.

Propostes

Pel que fa la comunicació

- Generar debats sobre l'abordatge de la pobresa en els espais existents. Cercar moments per clarificar de què parlem quan fem referència a autonomia, participació, responsabilitat o treball comunitari, en matèria de pobresa.
- Buscar un espai on acordar terminologies i missatges sobre la pobresa. No podem donar per fet que tots i totes tenim la mateixa visió sobre la pobresa.

Pel que fa les polítiques públiques locals

- Millorar el coneixement de les persones ateses. Crear, potenciar i difondre una font comuna d'informació per parlar de pobresa a Barcelona.
- Crear espais per la interdisciplinarietat en la intervenció dirigida a pal·liar els efectes de la pobresa.
- Compromís pel manteniment del treball comunitari en els centres de serveis socials.

Pel que fa a l'àmbit supramunicipal

- Cal pressionar les administracions supramunicipals per garantir uns ingressos mínims a la ciutadania.
- Avançar en polítiques de gratuïtat o forts descomptes en els subministraments imprescindibles a les famílies (gas, aigua, electricitat, internet).
- Les retallades en educació generen l'exclusió del futur. Cal posicionar-se obrertament contra el deteriorament del sistema d'educació públic.
- Posicionar-se en contra de qualsevol retrocés de la LISMI.

Grup de treball SALUT

El grup ha pres com a document base per a l'anàlisi i reflexió conjunta, l'Informe de Salut de Barcelona 2011, tot fent una aproximació epidemiològica a les principals necessitats detectades a partir dels indicadors presentats. Al marge d'aquests s'han tingut en compte indicadors més qualitius provinents de l'estudi de pobresa i exclusió, i els generats per l'Àrea de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports, amb un clar enfocament a aspectes d'aproximació a les necessitats socials. També es va tenir en compte l'Informe *The global burden of diseases 2012* pel que fa als aspectes de prevalença, incidència i malalties emergents a escala mundial, per atorgar un aspecte més global a l'enfocament de treball del grup.

El grup de treball va decidir, mitjançant una tècnica d'aproximació qualitativa de grup nominal, prendre com a eix temàtic el concepte de vulnerabilitat social, fenomen que es vincula fortament a desequilibris econòmics i que l'evidència disponible considera com a determinant d'empitjorament de l'estat de salut de les poblacions. En aquest context, i més específicament, va prioritzar treballar en tres problemes de salut prevalents detectats en l'esmentat informe de salut.

L'estat de salut a la ciutat de Barcelona és bo tant en termes absoluts com en termes de comparació amb mesures estandarditzades d'altres ciutats del nostre entorn. No obstant, la prolongació de la crisi econòmica fa que moltes persones romanguin en una situació de vulnerabilitat social i econòmica, i que aquest sigui un problema prevalent, amb una clara repercussió en la salut de la població.

Malgrat els necessaris ajustaments per la contenció de la despesa pública en termes de garantir la universalitat i sostenibilitat del model, les polítiques de salut municipals i els programes específics d'àmbit local han mostrat en conjunt la seva efectivitat pel que fa a la contenció de determinats problemes sanitaris i socials, especialment en zones geogràfiques amb un nivell de renda familiar per sota de la mitjana de la ciutat, i en col·lectius socials especialment fràgils.

La coordinació entre les actuacions de salut i les d'altres àmbits de la política municipal incrementa l'efectivitat de les intervencions quan aquestes tenen un clar enfocament integral i integrat.

Consideracions i propostes

La vulnerabilitat social és un factor determinant de pèrdua de salut

Tot i que la seva expressió pugui ser detectada en els dispositius sanitaris, aquests no poden actuar sobre les seves causes i, per tant, el sistema de salut ha de responsabilitzar-se especialment que no hi hagi barreres que dificultin l'accés als serveis en les persones amb risc d'exclusió o situacions prèvies de vulnerabilitat.

Amb tot, en opinió dels experts participants, els sistemes de registre actuals no permeten tenir una informació de qualitat que correlacioni amb precisió l'impacte de determinades variables lligades a la

vulnerabilitat i la seva repercussió en termes de salut individual o col·lectiva. Els procediments que facilitin la participació ciutadana són una eina valuosa en la detecció de necessitats de salut des d'un punt de vista d'aproximació social.

Les anàlisis constaten un nivell més alt d'impacte en salut de la vulnerabilitat en funció d'altres variables lligades no ja a l'índex de pobresa comparada, sinó a determinants geogràfics i socials concomitants.

Les polítiques socials inclusives efectives com a resposta a la situació de crisi econòmica han mostrat un impacte positiu en termes de millora de salut individual i col·lectiva. Caldria continuar impulsant-les.

Propostes

- Necessitat d'elaborar uns indicadors fiables que permetin avaluar amb fiabilitat, precisió i reproductibilitat l'impacte de les variables lligades a vulnerabilitat o fragilitat social i la repercussió en termes de salut. Això permetrà dimensionar-ne acuradament la necessitat i avaluar l'impacte de les mesures correctores endegades.
- Que els reajustaments que es facin en el conjunt de recursos assistencials no es duguin a terme linealment. Cal introduir ponderacions d'equilibri territorial en funció de la situació social i econòmica de districtes i barris a la ciutat.
- L'assignació de recursos per tal d'afavorir la resposta assistencial ha de tenir en compte l'ús de dispositius de titularitat pública, però també d'aquells fruit de l'acció comunitària i la societat civil.
- Cal una coordinació unívoca d'aquests recursos per tal d'augmentar-ne l'eficiència i evitar múltiples enfocaments parcials sobre els mateixos problemes.
- Continuar prioritzant les actuacions sobre territoris o grups específics.
- Refermar actuacions o programes específics d'efectivitat provada en aquests àmbits (per exemple: *Salut als barris* o *Baixem al carrer*).
- Atesa l'efectivitat de determinades actuacions no sanitàries sobre el nivell de salut d'una societat, considerem que cal prioritzar les actuacions sobre aquelles intervencions que vagin orientades a la satisfacció de necessitats bàsiques (polítiques de sostre i feina) i d'aquelles orientades a la cohesió social.

Sobre l'obesitat infantil

Constatem un increment de la prevalença d'obesitat infantil, comú a l'entorn dels països de renda alta en situació de decrement econòmic de la renda familiar disponible o recessió global.

Propostes

- Caldria revisar el valor de l'impost sobre el valor afegit (IVA) de determinats aliments, millorant l'accessibilitat d'aquells vinculats a factors protectors de les malalties cròniques, tot afavorint la dieta mediterrània.
- Cal continuar afavorint les polítiques educatives i les intervencions facilitadores per promoure l'activitat física a la ciutat, especialment entre el col·lectiu infantil.
- Cal endegar intervencions específiques integrades amb altres àmbits per tal d'afavorir el consum de determinats aliments, que es correlaciona fortament amb millors nivells de salut de la població. Compromisos de ciutat saludable entre els diferents actors (productors, comercialitzadors, serveis municipals i responsables polítics i socials).

Conductes afectivosexuals i reproductives

Constatem que la situació de vulnerabilitat social comporta un risc més alt d'empitjorament de les conductes afectivosexuals i reproductives, amb la consegüent repercussió en termes de salut (infeccions de transmissió sexual i embarassos de risc).

Constatem que, malgrat els recursos emprats en matèria d'educació per a la salut de la població, el grau de coneixements i les actituds de la població jove, especialment aquella atesa als serveis específics i en situació de vulnerabilitat social, no ha experimentat una millora considerable.

Propostes

- Establir polítiques de detecció de "risc" coordinades amb altres dispositius assistencials, en base a la identificació complementària de problemes de salut no detectats (cribratge de problemes de salut mental, violència de gènere i addiccions, en els dispositius de salut reproductiva i viceversa).
- Es valora la necessitat de desenvolupar noves metodologies d'abordatge de les intervencions en metodologia d'educació afectivosexual, ja que es detecten determinants diferents en col·lectius diversos i les intervencions han de ser acuradament adaptades si se'n vol millorar l'efectivitat.
- Cal desenvolupar programes específics que contemplin la perspectiva del gènere masculí en la responsabilitat de la conducta afectivosexual i reproductiva que afavoreixin una major implicació dels homes en prevenció i control de problemes prevalents.
- Desenvolupament de les TIC en la difusió de missatges o recomanacions al col·lectiu jove.

Salut mental de la població

L'evidència disponible constata una relació forta entre l'exposició a situacions de crisi econòmica i vulnerabilitat social i l'empitjorament de problemes de salut mental. Fonamentalment trastorns de l'ansietat i adaptatius.

Aquesta situació té clarament un impacte més negatiu en el gènere femení.

El consum excessiu d'alcohol és la principal urgència toxicològica detectada pels serveis assistencials.

Propostes

- Cal continuar invertint en dispositius assistencials en salut mental i addiccions.
- Cal assegurar-ne la disponibilitat en zones de més "risc social" si es fan reajustaments de recursos.
- Cal actuar amb més contundència sobre l'accessibilitat i el consum d'alcohol a la ciutat, especialment sobre població infantil i juvenil, i els consums d'alta intensitat vinculats als aspectes recreatius.
- Cal continuar impulsant i estenent programes específics de prevenció del suïcidi.
- Cal reforçar l'atenció primària de proximitat en salut mental.
- Atès que molts determinants d'empitjorament de la salut mental individual estan lligats a la reactivitat davant de situacions estressores de caire econòmic, laboral o social, cal impulsar coordinadament programes que garanteixin les necessitats bàsiques i/o de sostenibilitat econòmica puntual.

Grup de treball ACCIÓ COMUNITÀRIA

Aquest curs el grup de treball ha reflexionat en torn als potencials i reptes de l'acció comunitària desenvolupada a través del coneixement de diverses experiències impulsades pels serveis socials municipals o pel teixit associatiu. També ha participat com a grup de contrast en el procés d'elaboració de la Guia d'Avaluació de l'Acció Comunitària, impulsada per l'Institut Municipal de Serveis Socials.

Consideracions i propostes

Potencials i reptes de l'acció comunitària

L'impuls d'accions comunitàries des dels serveis socials parteix d'un procés de repensar la pròpia intervenció, la manera de mirar l'altre i de la seva manera de relacionar-se amb els actors socials que pateixen, es preocupen o s'ocupen de les problemàtiques socials del territori. Aprofitant-ne al màxim la potencialitat i establint una relació el més horitzontal possible, trencant la relació de clientelisme.

Quan s'impulsa una acció comunitària des dels serveis socials és important que els professionals despleguin estratègies per fer responsables les entitats i veïnat interessat del procés. Es tracta de construir un grup motor que permeti estructurar un lideratge compartit de l'acció, començant per construir un diagnòstic compartit de la situació que preocupa.

Des de la societat civil sorgeixen iniciatives que cal tenir en compte en aquesta nova organització del sistema de provisió social, com l'experiència impulsada pel grup motor la Xarxa de Poble Nou (Fundació Desenvolupament Comunitari, CREANT, Institut de Govern i Polítiques Públiques i Xarxa d'Economia Solidària). Inspirats per les experiències dels Régiers de Quartiers a França, s'està impulsant un procés de desenvolupament comunitari capaç d'explotar nous jaciments d'ocupació en l'àmbit del manteniment urbà a través d'experiències d'economia solidària, construint transversalitat entre la política social, les polítiques d'ocupació i la formació. Es tracta de fomentar el civisme i d'experimentar noves formes de construir la ciutat a través de la gestió compartida dels espais públics. Entenent que apoderant la ciutadania de l'espai públic, aquesta n'incrementarà la responsabilitat en el manteniment.

Proposta

- Per desenvolupar aquest procés, des del teixit associatiu plantegen la necessitat d'establir un nou marc de relacions amb l'Administració pública, basat en la coresponsabilitat i l'horitzontalitat. No es volen demanar subvencions a l'Administració sinó que aquesta cedeixi la cogestió de serveis públics com el manteniment urbà.

L'aportació dels representants de la Xarxa d'Economia Solidària (XES) permet situar aquestes iniciatives en un marc més ampli. La XES pretén millorar la viabilitat de cada una de les iniciatives d'economia social i solidària, així com gestar un mercat social català que sigui l'embrió d'un sistema econòmic alternatiu o post-capitalista.

Des del Grup es valora que, en el context de crisi actual, les iniciatives d'economia solidària són fonamentals per impulsar processos de desenvolupament local ja que permeten desenvolupar un mercat social que permet construir noves formes d'atendre les necessitats humanes a la vegada que genera noves ocupacions.

Proposta

- Cal reforçar la tradició autogestionària de les entitats socials per tal de superar el cercle de dependència de l'Administració pública que pateixen moltes d'aquestes entitats, així com processos d'organització comunitària que puguin ser viables sense la subvenció pública. També ens sembla positiu, en aquest procés necessari de coresponsabilització de la societat civil, que aquesta assumeixi responsabilitats en la gestió dels espais públics.

Aportació a l'elaboració de la Guia d'avaluació de l'acció comunitària a Barcelona

El Grup ha dedicat dues sessions de treball al procés d'elaboració de la Guia d'avaluació coordinat per l'Institut de Govern i Polítiques Públiques per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona. Es valora molt positivament aquest procés, que ha tingut una àmplia participació de persones implicades en processos comunitaris de la ciutat. Un cop estigui enllestida la Guia d'avaluació, a final 2013, considerem important seguir impulsant i desenvolupant aquesta tasca a través de l'experimentació i validació de l'instrument per sistematitzar i visualitzar l'acció comunitària que es desenvolupa a Barcelona.

Proposta

- En relació amb el repte de potenciar l'acció comunitària a la ciutat, el Grup vol insistir en la pertinència de passar del marc de l'actuació comunitària al Pla d'intervenció comunitària, com ja va recomanar fa dos anys. Això, avui, encara ens sembla més imprescindible per tal d'articular en un programa comú les iniciatives comunitàries municipals que darrerament han estat dispersades en diferents departaments (experiències de serveis socials, xarxes d'intercanvi, plans de desenvolupament comunitari).

Grup de treball FAMÍLIES

El Grup Famílies es va proposar continuar treballant sobre els impactes de la crisi en les dinàmiques familiars, necessitats de la ciutadania i respostes des dels serveis socials públics i el Tercer Sector social de la ciutat. Així com sobre la infància i les famílies en situació de pobresa i risc d'exclusió social per manca de recursos bàsics.

Consideracions i propostes

Suports a famílies joves amb fills menors d'edat que pateixen dèficits alimentaris

La crisi afecta de manera molt aguda les famílies amb fills i filles menors d'edat. Mai abans, en cap crisi anterior, l'atur havia afectat com ara els adults joves. Això està suposant un augment molt important de la pobresa de les famílies amb infants que no poden ni tan sols assumir econòmicament el cost de l'alimentació bàsica suficient.

L'Ajuntament ha estat treballant perquè cap infant de la ciutat que ho necessiti deixi d'accedir al menjador escolar. També s'han activat recursos perquè l'alimentació dels infants estigui garantida al llarg de l'estiu. El Tercer Sector també està actuant: n'és un bon exemple la Taula Solidària d'Aliments a Nou Barris.

Tanmateix, hi ha altres ajuts a considerar per evitar l'exclusió social dels infants. Algunes entitats han detectat que a les escoles hi ha menys professionals per atendre els infants amb necessitats de reforç escolar o d'atenció en temps no escolars.

Propostes

- Cal preveure accions de seguiment dels infants dels barris més desafavorits durant l'estiu (esplais, casals, centres de dia, etc.).
- Mantenir el Servei d'Atenció a Domicili (SAD) en els casos de famílies que a més de patir una situació de pobresa material presenten problemes relacionals.

Reforçar accions i programes per assegurar un habitatge digne

A Barcelona es calcula que hi pot haver uns 30 desnonaments diaris. Respecte als centres d'acolliment temporal de famílies que ha promogut l'Ajuntament, des del gener del 2013 fins al juny, s'hi han acollit 27 famílies (amb seguiment des de Serveis Socials); algunes ja han trobat altres vies per accedir a un habitatge.

Proposta

- Reforçar el servei de centres d'acolliment temporal de famílies i continuar buscant sortides a les necessitats de tantes persones i famílies en risc de perdre la seva llar.

Reforçar els Serveis Socials Bàsics: reorganització, acció grupal i comunitària i augment de professionals

Alguns serveis socials estan desbordats: hi ha més i noves demandes que, ara, són més complexes (lloguer, alimentació, salut mental, ús dels temps "buits", etc.).

La ciutat disposa, hores d'ara, d'una bona xarxa de Serveis Socials Bàsics (SSB) que ha permès fins avui una reorganització i una nova redistribució dels professionals amb bons resultats. El Grup Famílies valora de manera positiva que s'hagin pogut reduir les llistes d'espera allà on s'acumulen més necessitats de suport. Sabem, també, que s'han cobert totes les baixes de professionals. També hem conegut que els SSB es plantegen donar noves respostes a nous tipus de necessitats, innovant en l'acció per tal d'optimitzar l'atenció a persones, famílies i comunitats veïnals.

Propostes

Pel que fa a la innovació en els SSB, considerem fonamental:

- que s'avanci en el treball grupal i comunitari amb persones i famílies en situació vulnerable, al costat d'altres tipus de suports d'urgència.
- que les persones amb problemes materials puguin compartir temps amb altres persones i fer un ús del seu temps que els empoderi personalment i col·lectivament. Es poden promoure, per exemple:
 - Accions grupals i comunitàries amb les persones cap de família en atur. És important ajudar-les a gestionar el temps de la vida diària.
 - Grups de contenció i suport a homes joves en atur, per tal que puguin valorar de manera positiva la seva contribució a la cura familiar i comunitària, al mateix temps que cerquen vies d'inserció laboral.

- Punts d'informació per acompanyar-los.
 - L'ús dels bancs del temps per a l'intercanvi de serveis i temps entre veïnatge.
- Cal preveure l'augment dels professionals de serveis socials bàsics per fer front a la demanda de la crisi.

Avançar cap a una Renda Garantida de Ciutadania

L'accés tan restringit a la PIRMI ha generat greus problemes a moltes famílies que confiaven en aquest recurs econòmic.

Proposta

- Cal avançar cap a una Renda Garantida de Ciutadania.

Facilitar tràmits administratius a les entitats

Cal que l'Administració no posi dificultats a les entitats (documentació prescindible en molts casos, burocràcia, retards en les subvencions, etc.).

Proposta

- L'Ajuntament ha de facilitar l'acció de les entitats i associacions del Tercer Sector i cooperar-hi quan calgui.

Aportacions al Pla municipal de famílies 2012-2015

En el Pla anterior de famílies, les propostes del Grup ja van ser incorporades en el seu moment. En aquest nou Pla també s'han incorporat nous elements i matisos, de manera que el Grup Famílies se sent pròxim a la major part dels plantejaments que s'hi fan, així com a les accions que s'hi proposen. Per tant, es dóna suport al Pla en el seu conjunt.

El Grup Famílies reforça la idea que davant les necessitats de cura quotidiana de les persones al llarg de la vida cal que hi hagi una forta coresponsabilitat entre l'acció de les famílies (incorporant-hi els homes i joves) i l'acció dels serveis socials en un context comunitari de proximitat.

Pacte del Temps a la Ciutat

El Grup Famílies espera que el Pacte del Temps a la Ciutat arribi a bon port. El benestar de les persones i les famílies depèn en part important del fet que aquestes puguin gestionar els seus temps de vida quotidiana de manera més adequada a les seves necessitats personals, familiars i laborals.

Estratègies comunitàries públiques i/o privades de suport a les famílies

El Grup Famílies considera cabdal l'acció col·lectiva i comunitària per donar suport a persones i famílies tant des de les iniciatives privades com públiques o en partenariat (cooperació en l'acció entre iniciatives privades i públiques).

Propostes

- Es valora de manera molt positiva el projecte “De veí a veí”, la seva exemplaritat en el procés de cooperació entre els Serveis Socials i la iniciativa voluntària, així com el procés de reflexió interna i els èxits que han obtingut fins avui.
- Cal no perdre de vista que el voluntariat té límits i que l'Administració ha d'assumir les seves responsabilitats com a garant dels drets socials de la ciutadania.

Grup de treball GENT GRAN

Durant el curs el grup de treball ha participat en l'elaboració del Pla municipal de persones grans 2013-2016 i ha reflexionat sobre les persones grans i les relacions entre les generacions i el context actual de crisi i recessió des de dos vessants. D'una banda, pel que fa a les persones grans i les relacions entre generacions, què considerem rellevant respecte els efectes derivats de la crisi, la recessió i l'atur. I, d'un altra banda, les relacions entre les generacions en els entorns quotidians. El debat i les reflexions han estat de gran interès i diversitat i queden palesos en les consideracions i propostes següents.

Consideracions i propostes

Les persones grans i les relacions entre les generacions en el context actual de crisi i recessió

Les persones grans estan àmpliament afectades per les situacions de pobresa i dificultats de tota mena derivades de la crisi, la recessió i l'atur, i ho estan de forma diversa. Resultat de les reflexions efectuades pel Grup, es tracen quatre configuracions en què també es palesa la dimensió intergeneracional:

1. Hi ha moltes persones grans que participen activament en la construcció de respostes solidàries; mostren clarament que les persones grans no es retiren del que succeeix a l'entorn social. Les contribucions es concreten de forma diversa: des d'activitats de bon veïnatge al costat d'altres veïns i veïnes o accions de voluntariat en organitzacions de composició intergeneracional fins les aportacions a través de les entitats de gent gran. S'esmenten reiteradament les aportacions del Banc d'Aliments i de moltes entitats tot subratllant dos criteris. El primer, la importància que hi hagi coordinació entre les diferents organitzacions i el segon, que el respecte per la dignitat de les persones es prioritzi en totes les formes d'ajuda.

Les entitats de gent gran adverteixen del creixent interès per les sessions informatives sobre aspectes legals, on es tracten temes relatius a les herències, els desnonaments, els compromisos contractuals i les relacions familiars. L'assistència massiva a aquest tipus d'activitats palesa la prioritat que té la cerca de protecció i de seguretat de les persones grans.

2. L'aportació que les persones grans fan a les famílies dels fills i filles és molt important; la contribució econòmica per a l'alimentació o l'habitatge, el pagament dels rebuts dels serveis o la reagrupació de les famílies a la llar de la generació de les persones més grans són realitats esteses a la nostra ciutat.

Es tracta d'ajudes que poden procedir dels estalvis de la gent gran i de les pensions de jubilació; en alguns casos l'ajut econòmic es genera a partir de la reducció en despeses bàsiques de la llar i personals. D'aquestes situacions, però, no hi ha el coneixement prou acurat pel que fa a l'abast i característiques ni sobre l'alteració que comporta en les dinàmiques familiars.

Es desconeix quins són els impactes sobre les relacions familiars; en els testimonis –tant de persones afectades directament com de professionals i voluntaris– se subratlla que es tracta d'una situació no esperada ni anticipada i que genera patiment a les persones grans. En aquest patiment s'adverteixen tres vessants.

En el primer vessant es consideren els efectes a mitjà i llarg termini de les situacions d'atur o treball precari i d'empobriment progressiu. Les persones grans expressen la seva preocupació sobre quant de temps podran seguir ajudant els fills o filles; a aquesta preocupació s'afegeix el neguit davant el futur per les generacions descendents i la visió que el seu futur s'albira incert. La perspectiva temporal també fa emergir la inquietud de les persones grans davant la necessitat de comptar amb l'ajuda i la cura per les activitats quotidianes.

El segon vessant es focalitza en les alteracions de la vida quotidiana i concretament en la reducció o l'abandó de les activitats que les persones grans realitzen. Per raons econòmiques o de temps disponible, hi ha persones grans que fan les activitats menys sovint o que en fan menys i n'hi ha que les han hagut d'abandonar completament. Cal considerar que la realització d'aquestes activitats aconsegueix una finalitat de desenvolupament personal, preventiva i de cura de la salut i, en conseqüència, deixar-les de fer no és neutre per al benestar actual i futur de les persones. També es posa de relleu que aquest tipus de modificacions en la vida quotidiana sovint són expressives i a la vegada comporten dificultats per la preservació de la independència i de les pròpies decisions. Ambdós aspectes alerten sobre la importància de sensibilitzar sobre els fonaments del bon tracte, el respecte i la dignitat.

Finalment, en el tercer vessant, es consideren les situacions que han d'afrontar les generacions de descendents i les reaccions que generen entre les persones grans. Hi ha persones grans que expressen el sentiment de frustració davant els esforços esmerçats en la formació de llurs familiars i el resultat obtingut, n'hi ha que manifesten el seu neguit davant els efectes de l'atur perllongat en les diferents generacions i també n'hi ha que s'interroguen sobre la validesa de l'educació o dels recursos que han posat a disposició dels fills i filles per superar les dificultats que ara han d'afrontar.

3. Les persones grans, que pateixen situacions de dependència, quan viuen a casa i han de comptar amb l'ajuda o l'atenció proporcionada per part de les filles o els fills i altres familiars, viuen amb molta preocupació els impactes de la crisi que afecten els cuidadors i les cuidadores familiars. De nou, són els testimonis aportats per professionals i voluntaris els que ens alerten de les dificultats de les cuidadores i els cuidadors i les cuidadores familiars per garantir la cura en les situacions d'atur i d'ocupació precària, dificultats que es deriven de la tensió davant la incertesa i de les majors dificultats per a la conciliació de responsabilitats.

Entre les persones que pateixen situacions de dependència també s'han subratllat altres impactes que guarden relació amb l'esfera familiar: les persones grans que deixen d'assistir al Centre de Dia o les que abandonen la residència per tornar a viure amb els fills o altres familiars. En ambdós casos la raó que es planteja és d'ordre econòmic: recuperar la quantitat destinada al copagament dels serveis per destinar-la a sufragar les despeses bàsiques dels familiars. En aquest aspecte, convé parar atenció als efectes en l'atenció a les persones grans. Els professionals manifesten la seva preocupació per la preparació dels cuidadors i les cuidadores familiars i la conveniència que disposin d'un conjunt d'informacions que els permeti captar els signes d'alerta en la situació de salut de la persona gran. La formació i l'accés fàcil a vies de consulta són valorades com a dues actuacions clau per pal·liar aquells impactes.

També per a les persones grans que viuen a residències s'han subratllat els impactes derivats de les reduccions en les plantilles de professionals als serveis sanitaris i socio-sanitaris i de les reduccions pressupostàries, que en alguns casos han limitat el subministrament de productes tan importants com els bolquers. I també els efectes derivats de la reducció de les aportacions dels familiars o d'altres agents que s'utilitzaven per adquirir productes de higiene.

4. Les persones grans receptores de pensió no contributiva o de pensions molt baixes, que en alguns casos comptaven amb ajudes econòmiques per part dels seus familiars, han deixat de rebre aquestes ajudes arran l'empobriment dels seus familiars. Les situacions de privació energètica, d'alimentació insuficient o la impossibilitat de reparar avaries a la llar són tres dels impactes que s'assenyalen amb freqüència més elevada.

Propostes

- Presentar la diversitat que caracteritza les situacions de les persones grans i els impactes de la crisi i la recessió, l'atur, el treball precari i l'empobriment en la vida quotidiana. Cal aportar dades i generar coneixement que incorpori la perspectiva de gènere i la reducció de les desigualtats de tota mena per tal d'evitar les visions reduccionistes i l'enfortiment d'estereotips que s'estan produint en l'actual context de crisi i recessió.
- Incorporar la diversitat esmentada en el disseny de les respostes tant en les actuacions promogudes pels serveis municipals com en el suport a les iniciatives promogudes per la comunitat a fi d'evitar que les dificultats econòmiques es tradueixin en la pèrdua d'autonomia i de la integració comunitària de les persones grans. Cal considerar les diferents situacions i parar atenció a la singularitat de les persones en la forma com afronten les dificultats i també en la singularitat de les relacions i conflictes intrafamiliars.
- Adequar els serveis d'atenció domiciliària i les iniciatives de formació i suport dirigides als familiars cuidadors aplicant la flexibilitat que calgui per respondre a les seves necessitats tot considerant les condicions del mercat del treball i les dificultats que troben en la quotidianitat. Cal, d'una banda, parar atenció als problemes i el tipus de solució que s'identifiquen i, de l'altra, situar la cura en l'actual context on les diferents unitats familiars poden patir de forma diversa la crisi, la precarietat en el treball i l'empobriment. Així mateix, cal desplegar sistemes on es puguin consultar de forma àgil i senzilla els dubtes sobre la cura i obtenir-ne respostes; aquest desplegament pot esdevenir una forma d'aprenentatge assequible i ben acceptada i valorada pels familiars. Convé contemplar les possibilitats que les eines TIC poden aportar i combinar-hi l'oferta dirigida als familiars cuidadors amb la destinada a les persones grans orientada a facilitar la vida independent.
- Fomentar la difusió i la reflexió sobre el bon tracte a les persones grans com una estratègia de prevenció del maltractament. Cal parar atenció al fet que el bon tracte significa respectar l'autonomia de decisió de les persones grans tant quan tenen autonomia funcional com quan pateixen limitacions funcionals que comporten l'ajuda, atenció i suport d'altres persones. Es subratlla la importància de sensibilitzar sobre el bon tracte a les persones que pateixen la malaltia d'Alzheimer o altres tipus de demència.

Relacions entre les generacions en els entorns quotidians

El pes dels estereotips condiciona el que s'espera de les persones grans i sovint produeix dos tipus d'efectes: provoca distància envers les persones grans i els reclama un esforç afegit per demostrar les seves competències. Els estereotips també es palesen sovint en les visions de les persones grans sobre els joves.

En les organitzacions que estan estructurades per trams d'edat les dones mostren més disposició a la col·laboració amb membres de les diferents generacions.

La gestió de les edats es recull com un vessant de la gestió de la diversitat en els plans estratègics de les organitzacions; no obstant, la perspectiva de l'edat no ha assolit el nivell d'extensió aconseguit per la perspectiva de gènere i és excepcional que les organitzacions integren la perspectiva intergeneracional.

El reconeixement de les capacitats de les persones grans que fan activitats voluntàries varia segons l'entorn, n'hi ha que prioritzen la confiança i el compromís mentre que a d'altres entorns les persones grans són considerades *a priori* poc competents.

Els espais de proximitat són percebuts com a entorns més afavoridors de les relacions entre diferents generacions, en les que el binomi ensenyar-aprendre esdevé el nucli de les interaccions, alternant joves i grans en les dues posicions.

La col·laboració en projectes organitzats des dels centres educatius i en horari escolar presenta oportunitats d'interacció entre persones grans i joves basada en l'acompanyament i l'ajuda en activitats quotidianes.

La visió estereotipada sobre les competències professionals dels joves es posa de manifest en els centres residencials on algunes persones grans posen en dubte la capacitat professional quan es tracta de professionals joves.

La participació de grups de persones grans en els moviments socials en defensa dels drets socials i de la justícia social, així com la seva activa presència en les xarxes socials ha contribuït i està contribuint a trencar estereotips.

Propostes

- Sistematitzar i difondre la informació sobre accions i projectes intergeneracionals que s'estan fent a la ciutat tot incorporant l'anàlisi i l'avaluació de l'experiència, i actualitzar periòdicament la informació. Cal que es faci visible la diversitat de temes i formes de relació i cooperació entre generacions i els efectes positius per a la cohesió de les comunitats.
- Fomentar les oportunitats de trobada i coneixement entre joves i grans, i entre adults i grans en diferents entorns –culturals, de lleure, esportius– i per a temes específics sobre els quals hi hagi, o pugui haver, interès compartit. Cal explorar i difondre les possibilitats que brinden els diferents entorns per organitzar accions conjuntes i per desmuntar els estereotips així com les possibilitats de cooperació i solidaritat entre associacions o grups de generacions diferents a partir d'objectius comuns.
- Incorporar la perspectiva de les diferents generacions en les actuacions municipals i també en les promogudes per les entitats membres del grup de treball i del Consell Municipal de Benestar Social. Cal acostumar-nos a comptar amb els punts de vista de les persones al llarg de les diferents etapes del cicle de vida i comprendre'n la varietat que mostra.

- Impulsar la participació de les persones grans que pateixen situacions de dependència en el disseny de projectes intergeneracionals. Cal evitar que aquestes persones siguin tractades com a receptors dels projectes i cal propiciar que adolescents i joves acompanyin i ajudin persones grans amb limitacions funcionals, facilitant-los l'oportunitat de conversar sobre les seves experiències i valoracions.

Grup de treball DONES

Al llarg del curs 2012-2013 el Grup de treball Dones ha basat la seva feina en la prevenció i les dones joves. Aquesta prevenció s'ha entès des de la perspectiva de les diverses circumstàncies que poden desencadenar situacions de discriminació i desigualtat emmarcades en una societat encara patriarcal. En aquest context, la violència masclista seria l'expressió més greu i devastadora d'aquesta cultura i, en conseqüència, l'objectiu últim i primordial respecte al qual s'haurien d'adreçar les actuacions preventives.

Així, mitjançant diverses exposicions de professionals expertes en el tema, s'ha tractat el següent:

- Les polítiques de conciliació entre la maternitat, la vida laboral i l'espai personal de les dones, per tal d'incidir en l'anàlisi de les dificultats que tenen les mares en el context social actual, dificultats que generen malestar emocional. Cal tenir present que aquest malestar pot tenir conseqüències en el desenvolupament personal dels fills i les filles.
- La representació de les dones en els mitjans de comunicació, mitjançant l'exposició de diverses iniciatives que es desenvolupen en el marc de l'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació. Els estudis i projectes que s'estan duent a terme posen d'evidència bones pràctiques actuals per part dels mitjans, així com, en general, la manca de representació dels sabers femenins en els missatges comunicatius.
- La importància de mantenir i potenciar les intervencions psicosocials i educatives en la línia de prevenció de les situacions de violència masclista des de la primera infància, amb la implicació del propi alumnat, dels educadors i educadores i també de les famílies i l'entorn social educatiu (centres d'educació no formal, espais de lleure, etc.). La finalitat última d'aquestes intervencions seria la d'aconseguir una posició crítica de les noies i nois davant els estereotips de gènere i una educació afectivosexual com a base inequívoca de la prevenció de les relacions abusives entre els sexes.

- La importància del treball grupal amb dones com a estratègia metodològica per superar les situacions de violència masclista.
- L'empoderament de les dones des de la infància i en cada etapa de la seva trajectòria vital, per tal de promoure el seu potencial creatiu i el seu lloc com a subjectes actius en la societat.
- La importància de la coeducació, tot entenent aquest terme des de la conceptualització que en fa la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista. En el seu article 12 diu textualment: “La coeducació és l'acció educadora que valora indistintament l'experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural de les dones i els homes, en igualtat de drets, sense estereotips sexistes i androcèntrics, ni actituds discriminatòries, per tal d'aconseguir l'objectiu de construir una societat sense subordinacions culturals i socials entre dones i homes”.

Consideracions i propostes

La prevenció des de diferents entorns

A partir de les exposicions de les expertes i del subsegüent debat, el grup de treball arriba a les següents consideracions:

Globalment, la violència és una forma d'entendre les relacions entre les persones en la qual s'accepta i legítima la imposició per mitjà de la força. L'assimilació i l'aprenentatge de la violència masclista vénen precedits per la interiorització d'un sistema social que assigna rols diferents a allò considerat, estereotipadament, masculí i femení.

L'abordatge de la maternitat des d'una perspectiva de gènere implica considerar les mares com a subjectes actius de la situació, tot tenint en compte i respectant el desig de ser (o no) mare, així com les dificultats (allò que no es diu) en la construcció del vincle afectiu amb l'infant.

Cal donar molta importància a l'abordatge dels aspectes psicosocials de les dones en la configuració de la seva subjectivitat, ja que molts cops es construeix en funció de l'altre o altra (fila de, dona de, mare de...).

Les idees rebudes sobre els models de relacions amoroses difoses per la indústria de l'entreteniment, la publicitat i, sobretot, en l'escenari domèstic i íntim, on s'aprèn el rol de mares submises i pares agressius; la convivència diària amb la representació de la violència real i amb les seves formes més banalitzades, així com la vigència dels estereotips sexistes, són algunes de les tendències que actuen com a forma de pressió sobre bona part del jovent actual, mantenint-lo, així, subjecte a les pautes de l'androcentrisme cultural. Calen instruments capaços de descodificar tot aquest procés.

L'educació s'està conformant com un aprenentatge instrumental orientat pel mercat de treball. Cal destacar la necessitat d'incloure la formació en educació emocional o psicoafectiva des de les escoles bressol amb la implicació de tots els agents educatius.

La coeducació és l'eina fonamental en la prevenció de les relacions abusives.

És imprescindible el reconeixement de les aportacions de les dones al sosteniment de la vida (ètica de la cura).

Propostes

- Continuar impulsant les accions preventives de les diferents manifestacions de la violència masclista, en especial la prevenció primària (disminuir la probabilitat de l'aparició de la problemàtica / transformació de l'entorn de risc i enfortiment dels grups de persones).
- No s'ha d'oblidar l'abordatge des d'una perspectiva de prevenció secundària (mentre succeeix / identificació precoç / reducció del nombre de casos).
- Des d'una perspectiva de prevenció terciària (quan ja s'ha donat, tot reduint les seqüeles del problema). Es proposa que la metodologia de treball grupal és una estratègia que aporta molt bons resultats i que no és en absolut incompatible amb l'abordatge individual quan cal.

Dins la prevenció primària, que és la que ha ocupat gran part del treball d'enguany, cal destacar la necessitat de:

Propostes

- Continuar amb els projectes que està iniciant l'Ajuntament de Barcelona de prevenció de relacions abusives entre infants i joves als centres educatius des de la perspectiva coeducativa a partir de la primera infància, amb l'objectiu d'incidir en les creences i els valors d'infants i adolescents, el professorat i les famílies per potenciar actituds i comportaments basats en valors d'equitat i respecte en les relacions interpersonals. També caldria fer aquest abordatge des de l'escola bressol.
- Donar nou impuls a les intervencions psicosocials que es fan amb mares per tal que puguin gaudir d'una maternitat saludable en la qual siguin capaces de diferenciar el desig del manament social preservant l'autocura personal especialment en una primera etapa dels infants. Al mateix temps, impulsar la coresponsabilitat dels membres de la parella en les tasques de cura dels infants i també de la gent gran. En aquest sentit el projecte "Ja tenim un fill" i el programa "Canviem-ho" són bons exemples de les estratègies a seguir.
- Mantenir i donar nou impuls a l'Observatori de les Dones al Mitjans de Comunicació, com a marc en el qual es crea consciència crítica davant els missatges i es fomenta la socialització de l'experiència femenina de recepció en relació amb els mitjans de comunicació, tot creant un espai de discussió al voltant de la forma com les dones hi són representades.

Grup de treball INFÀNCIA

El Grup, al llarg del curs, ha continuat el treball iniciat en anys anteriors incorporant-hi les noves necessitats de la situació actual i del treball municipal que afecta els seus objectius. La preparació dels temes, les ponències i el debat del Grup han estat tractats amb profunditat i permeten extreure conclusions que serveixen per fer les propostes que incideixin en l'agenda de govern sobre la qualitat de vida i benestar d'infants i joves de la ciutat.

Consideracions i propostes

La participació cívica dels infants com a ciutadania de ple dret

La consideració dels infants com a ciutadans i ciutadanes de ple dret a la ciutat i el "*facilitar el protagonisme actiu dels infants en la construcció dels infants*" (Línia estratègica 1 del Pla municipal d'infància 2013-2016), impliquen que han de participar en les decisions públiques i intervenir activament en la defensa i promoció dels seus drets. Cal diferenciar la democràcia representativa de la implicació en la participació (com a escola de ciutadania).

Propostes

- Promoure la creació de consells a la ciutat des de la perspectiva de democràcia representativa tenint en compte l'Observació General sobre la interpretació dels drets referits a la participació a la Convenció, al Pacte per a la Infància i adolescència de Catalunya i a la propera creació del Consell Nacional de la Infància i Adolescència de Catalunya.
- Que es valori la importància d'espais de participació municipals, com el Pregó de la Laia i l'Audiència Pública, i que evolucionin tenint en compte els darrers estudis sobre participació infantil.
- Impulsar les bones pràctiques de participació social que ja es realitzen a la ciutat.

Sobre l'impacte de la crisi a la infància

Atès que l'empobriment no ho és únicament a nivell econòmic sinó que és un empobriment social, es posa en relleu la necessitat de trobar l'equilibri entre solidaritat i justícia. Cal reflexionar que no és el mateix pobresa que empobriment i s'ha de poder treballar a dues bandes: amb mesures pal·liatives i amb mesures que afecten el funcionament intern de les famílies: canvis de rol, malestar emocional.

Hi ha certa preocupació per la possibilitat que les ajudes i els recursos d'avui cronifiquin l'ajuda en un futur.

Propostes

- Mantenir polítiques de conciliació del temps familiar i laboral considerant l'interès superior de l'infant.
- La importància d'oferir serveis per als infants de 0 a 3 anys.
- Continuar treballant per difondre i aplicar els drets d'infants i joves de 0 a 18 anys, tenint com a marc d'actuació la Convenció sobre els Drets de l'Infant de les Nacions Unides.

L'educació emocional com a model integrador

La teoria de les intel·ligències múltiples té gran influència en el benestar social i ciutadà. L'educació emocional és un procés educatiu, intencional, sistemàtic que afecta al llarg de tota la vida de la persona i és un aprenentatge continuat per a tothom.

Propostes

- Desenvolupar estratègies per desenvolupar les competències emocionals.
- Considerar l'educació emocional com un model integrador.
- Incorporar en els serveis la gestió emocional com a procés participatiu.

Els nous estils de vida

Les noves condicions de vida generen un context diferent que precisen d'una educació amb nous reptes.

Proposta

- Promoure la realització d'un estudi amb experts, sobre com treballar els aspectes que tenen en comú, dins les 360 hores de tutoria de què disposen els centres educatius al llarg de l'ensenyament obligatori, sobre "educació per a la vida", en un context global i en valors per la salut, la pau, la ciutadania, la convivència, el medi ambient, emocionals, habilitats socials, drets de l'infant, etc.

Els indicadors sobre la infància i el coneixement de la realitat de la ciutat

Considerem la necessitat de disposar d'un sistema d'indicadors unificat i validat com a instrument per conèixer la realitat de la ciutat que faci referència a tots els aspectes que intervenen en el desenvolupament de l'infant i sobre els serveis i equipaments d'atenció a la infància.

Propostes

- Que la metodologia SROI (retorn de la inversió social) pugui valorar elements més enllà dels temes econòmics.
- Es demana l'elaboració d'un índex de benestar social infantil. Un sistema d'indicadors, per cada barri de la ciutat, per als diferents aspectes de qualitat de vida dels infants, que reculli aspectes de salut, educació, serveis socials, seguretat, etc. Atenent a la perspectiva de les 5 P: promoció, prevenció, participació, protecció i provisió de serveis.

Grup de treball DROGODEPENDÈNCIES

Durant aquest curs, una part fonamental de la feina ha estat debatre i fer aportacions al Pla d'acció sobre drogues 2013-2016. Es van dedicar dues sessions exclusives a treballar a partir d'una proposta inicial, on també es van incloure les aportacions realitzades pel Grup al llarg del període 2009-2012, així com el coneixement de l'avaluació del Pla anterior.

Consideracions i propostes

Sobre el Pla d'acció sobre drogues 2013-2016

Les propostes al Pla estan recollides sota els àmbits d'abordatge de ciutat, infància, adolescència i joventut, i població addicta, a més de tres aportacions generals introductòries al Pla.

Abordatge de ciutat. Síntesi de les aportacions realitzades

Propostes

Per reordenar els espais de consum i evitar nuclis de marginació i concentració que fomentin l'exclusió social i facilitin el consum problemàtic de drogues

- Flexibilitzar la utilització i ubicació d'alguns recursos o serveis, per disposar de recursos itinerants que puguin intervenir allà on calgui.
- Concretar la iniciativa de l'obertura d'un equipament de molt baixa exigència de reducció de danys que integri l'àmbit social i sanitari per a drogodependents sense sostre.

- Vetllar pel compliment efectiu de les normatives sobre promoció, publicitat, venda i consum d'alcohol i continuar la línia endegada de no incorporar publicitat d'alcohol, cànnabis o altres drogues en programes de l'Ajuntament de Barcelona.

Per reduir l'oferta i consum de les drogues psicoactives

- Buscar estratègies per sensibilitzar i adequar la prescripció dels psicofàrmacs en els serveis de salut.

Per garantir la coordinació intersectorial eficaç

- Mantenir el sistema de gestió integrada en el territori dels serveis de salut mental, de les addiccions i dels serveis socio-sanitaris i donar un nou impuls en aquelles àrees on no acaba de funcionar.

Per implicar la ciutadania com a veritable agent social de salut

- Potenciar el paper de la comunitat en la prevenció i promoció de la salut, dels grups d'ajuda mútua, dels agents de salut i de les entitats veïnals, facilitant la informació necessària.
- Mantenir els mecanismes de col·laboració amb els mitjans de comunicació, adequant els missatges que transmeten aquests mitjans a la ciutadania, per tal que aquests siguin promotors d'estils de vida saludable i millorin la informació sobre drogues.

Infància, adolescència i joventut. Síntesi de les aportacions realitzades

Propostes

- Aconseguir fer dels joves del territori referents positius, especialment per als més petits.
- Facilitar entorns que permetin el desenvolupament dels infants, adolescents i joves, que promoguin actituds i hàbits saludables mitjançant activitats preventives.
- Programes de formació que aportin eines als professionals que treballen amb població adolescent i jove (monitors i monitores de lleure, mòduls per al professorat, equips d'atenció primària, persones que treballen en espais d'oci nocturn...).
- Utilitzar els canals i llenguatges adients per sensibilitzar la població més jove i el seu entorn dels riscos del consum (TIC i materials audiovisuals).

Població addicta a substàncies psicoactives. Síntesi de les aportacions realitzades

Propostes

- Potenciar la participació dels serveis de salut primària en la prevenció i reducció de danys, si més no, per fer cribratge i derivació.
- Garantir l'accessibilitat als recursos de salut mental existents.
- L'ocupabilitat és un factor determinant en la integració social, per això és convenient incorporar la dimensió laboral en els objectius vinculats a la integració social.
- Implementar una taula de coordinació amb serveis socials per definir nous recursos i oferir una continuïtat als usuaris entre els diferents serveis que intervenen.
- Assessorament jurídic en el servei de reducció de danys, per orientar o derivar evitant l'entrada a la presó.

A més de la seva feina en relació amb el Pla, el Grup de treball també va considerar d'interès tractar les drogodependències des d'altres perspectives com la hipermedicació dels adolescents segons els seus malestars, l'ús i abús recreatiu dels medicaments i el tractament de les drogodependències des de la perspectiva de gènere.

Sobre la hipermedicació dels malestars dels adolescents

Cal repensar l'ús dels psicofàrmacs dins la xarxa de salut mental i drogues, sobretot pel que fa als adolescents, per les conseqüències de futur que pot tenir per a ells, però també per a altres grups d'edat.

Propostes

- Que hi hagi una orientació a professionals, com els metges d'atenció primària i els psiquiatres de la xarxa de salut mental, per fer palès que, sobretot els adolescents, qüestionen el que en molts casos es considera excessiva medicalització dels seus malestars, amb els inconvenients que aquesta genera pels anomenats "efectes secundaris" dels medicaments emprats i, sobretot, perquè això supleix una necessitat bàsica que és que algú se'ls escolti.
- Reivindiquem les teràpies (des de les més clàssiques, individuals o grupals, fins a grups interfamiliars o d'altres) com a alternativa a aquesta medicalització, ja que són una necessitat sentida per la població, perquè han demostrat la seva eficàcia i perquè, en els temps actuals és important tenir en compte que hi ha

prou estudis seriosos que avaluen que és també una alternativa més barata per a la despesa pública que l'enorme despesa medicamentosa actual, que a qui sembla afavorir més és a la indústria farmacèutica.

Sobre l'ús i abús recreatiu dels medicaments

Proposta

- Que l'Ajuntament faciliti i promogui l'existència d'àmbits o espais de relació social entre adolescents, però també amb altres franges de població, on la gent pugui parlar dels seus malestars i on s'aprenquin habilitats i competències per expressar-se i poder-ho fer.

Sobre la perspectiva de gènere

Propostes

- Incorporar la perspectiva de gènere als programes assistencials socio-sanitaris i de disminució de riscos i de danys, que tinguin en compte les diferents necessitats dels homes i les dones.
- Incorporar la Xarxa de Violència de Gènere a la Xarxa de Drogodependència, i formar el col·lectiu de professionals d'aquest àmbit per detectar millor els casos, fer un bon cribratge i disposar de recursos.
- Disposar de pisos de baixa exigència per a dones drogodependents i dones que pateixen violència de gènere.

Comissió de treball

LA INSERCIÓ LABORAL DE LES PERSONES AMB DIVERSITAT FUNCIONAL EN EL MERCAT ORDINARI

Contextualització

El Consell Municipal de Benestar Social, a través dels seus grups de treball identifica pràctiques i experiències amb impacte en polítiques locals, genera una visió compartida des de la pluralitat de perspectives i mirades dels participants en el grups i aporta, a partir d'aquesta anàlisi, recomanacions i propostes a l'Ajuntament.

En aquest marc, la vicepresidenta del Consell Municipal de Benestar Social, Irma Rognoni, arran de la Declaració Institucional de la sessió del dia 29 de juny de 2012 del Plenari Municipal amb motiu del perill de continuïtat de les polítiques d'ocupació per a les persones amb discapacitat, va proposar a la Permanent del Consell la creació d'un grup de treball sobre "La inserció laboral de les persones amb discapacitat en el mercat ordinari".

Amb aquesta Declaració, el Plenari del Consell Municipal va acordar, entre d'altres aspectes (veure annex 1), reafirmar el seu compromís amb el model d'atenció a les persones amb discapacitat, basat en la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat de 2006, així com en l'obligat compliment de la LISMI, de reconeixement de drets, igualtat d'oportunitats, inserció, autonomia personal i vida independent. Així mateix, va decidir considerar prioritàries les mesures per a la integració en el món laboral ordinari i en el cas que això no sigui possible, fomentar l'ocupació mitjançant els centres especials de treball (CET).

L'Ajuntament de Barcelona es va comprometre, entre d'altres aspectes, a:

- a) desenvolupar una estratègia específica, de caràcter integral, orientada a la inserció laboral de les persones amb discapacitat mitjançant el suport a la inserció en l'empresa ordinària i en els CET;
- b) continuar impulsant les diferents accions previstes en el marc de la contractació responsable i, en especial, les relatives a la reserva social per a contractes a favor dels CET i empreses d'inserció;
- c) fer un seguiment exhaustiu del compliment de la legislació vigent quant a la integració laboral de les empreses proveïdores de serveis de l'Ajuntament.

Aquesta voluntat municipal en relació amb la integració en el món laboral de les persones amb discapacitat és un dels aspectes que incorpora el Pla per a la Inclusió Social de Barcelona 2012-2015. Aquest Pla articula les polítiques sectorials i territorials que garanteixen la prestació dels serveis per la inclusió a la ciutadania i és el principal instrument municipal per treballar per una ciutat inclusiva i cohesionada.

El Pla per a la Inclusió Social de Barcelona 2012-2015 ha establert unes prioritats per tal de poder construir una ciutat inclusiva que generi benestar per a tots els seus residents, i ho ha fet a partir de l'anàlisi de les dinàmiques de risc d'exclusió social que s'estan generant, i de la manera que aquestes afecten la ciutadania de Barcelona, determinats sectors de població o determinats col·lectius. El Pla aposta, a més, per impulsar una estratègia compartida amb la societat civil i la ciutadania, per tal d'implicar en aquest projecte tots els actors socials de la ciutat, articulant recursos públics, d'iniciativa social i de voluntariat per avançar en aquest objectiu.

Segons les dades que consten al Pla d'inclusió, les persones amb discapacitat tenen especial vulnerabilitat davant les dinàmiques d'exclusió social, ja que sovint necessiten una atenció específica per poder dur una vida quotidiana normal. A Barcelona, segons el registre del Departament de Benestar Social i Família, hi ha (en data de juny de 2012) 123.765 persones amb una discapacitat reconeguda legalment (física, sensorial, intel·lectual o trastorn mental), que representen el 7,65% de la població de Barcelona. Aquesta condició afecta en major mesura a les dones, així com a les persones de més de 44 anys. La majoria de casos de discapacitat són deguts a discapacitat física, però també destaquen els casos de trastorn mental. Pel que fa al grau, pràcticament 62.000 persones tenen un grau reconegut d'entre el 33 i el 64%; gairebé 33.000, d'entre el 65 i el 74%, i finalment, unes 29.000 persones tenen més del 74% de discapacitat.

De manera que el Pla per a la Inclusió Social de Barcelona 2012-2015 es planteja, dins l'àmbit de les persones amb discapacitat, els següents reptes:

- Millorar l'autonomia i la independència de les persones amb discapacitat i promoure la correcta atenció d'aquestes persones entre els professionals dels diversos sectors municipals.
- Afavorir la inserció sociolaboral de col·lectius en risc d'exclusió (joves, persones en atur de llarga durada, treballadors/res sexuals, persones amb discapacitat, persones que han patit drogodependència, etc.).
- Promoure la formació i l'ocupació de les persones amb discapacitat.

Partim d'una història d'anys d'intervenció en aquest àmbit, per part d'entitats i organitzacions, que ha propiciat el desenvolupament d'estratègies, models i xarxes, que podem qualificar d'exitoses. Ja a l'any 1985 l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat va crear un servei pioner a tot l'Estat per a l'impuls de polítiques municipals per a la inserció de persones amb diversitat funcional al mercat ordinari. La crisi econòmica i social, que ha provocat la pèrdua massiva de llocs de treball de tota la població, ha tingut un impacte massiu en els col·lectius amb més dificultats i, específicament, en el de persones amb discapacitat o trastorn mental.

En aquest context, aquest grup de treball ha volgut analitzar el context i la situació actual de la inserció laboral de les persones amb discapacitat en el mercat ordinari i establir unes bases per dotar la ciutat de Barcelona d'una estratègia pròpia en aquest àmbit, contemplant el paper de l'Ajuntament i dels diferents agents socials i econòmics a la ciutat.

El document que es presenta és fruit del treball d'una comissió de persones expertes creada *ad hoc* per tractar la inserció laboral de la diversitat funcional al mercat ordinari. Aquesta comissió es va constituir el mes d'abril de 2013 i al llarg de sis sessions ha treballat per tal d'elaborar unes bases que permetin dotar la ciutat de Barcelona d'una estratègia pròpia en aquest àmbit. El resultat final és, d'una banda, una aproximació diagnòstica respecte de la realitat de la inserció laboral de persones amb discapacitat i/o trastorn mental en el mercat ordinari. D'una altra banda, planteja la identificació dels principals reptes que s'haurien d'abordar i, finalment, les recomanacions i prioritats que es plantegen.

On som?

La comissió fa una valoració de la situació actual de la inserció laboral al mercat ordinari. Aquesta anàlisi s'estructura a partir de quatre eixos o àmbits que intenten recollir tant les febleses més destacables com aquelles fortaleses o oportunitats que podrien conduir a la implementació de millores als models de funcionament presents.

Societat

- Manca d'un discurs clar i potent al voltant de la bondat de la inserció laboral, degut, en gran mesura, a la manca d'indicadors del retorn social que comporta la inserció que vagin més enllà d'allò quantitatiu (per exemple, qualitat de vida, empoderament, etc.).
- Actualment la consciència social sobre la necessitat de la inserció laboral de la discapacitat al mercat ordinari és més el desig d'alguns que una realitat generalitzada. Aquest fet s'evidencia en l'escletxa existent entre la manifestació d'una consciència social políticament correcta i les pràctiques veritablement inclusives.
- Cal una sensibilització més transversal, no només dels serveis i persones que hi tenen alguna cosa a veure.
- La crisi hauria de ser una oportunitat per canviar el model actual d'inserció, de manera que s'afavorís una implicació més gran de tothom i s'obtingués un grau de consens més elevat.
- El fet que les persones amb diversitat funcional poden arribar a sofrir dobles i triples discriminacions/exclusions fa cada cop més pertinent afavorir una perspectiva interseccional que posi de manifest que el creuament de desigualtats no implica una suma d'elles sinó que es tracta de desigualtats mútuament constituents.

- Constitueixen fets preocupants, entre d'altres, la invisibilitat de les persones amb diversitat funcional, el descens dels estudiants amb discapacitat a mesura que augmenta el nivell formatiu i els símptomes de desesperança que manifesta el col·lectiu de persones amb diversitat funcional.

Entorn laboral

- Hi ha poca inclusió al mercat ordinari de les persones amb discapacitat, amb poques ofertes i de baixa qualificació.
- No sempre hi ha un coneixement prou bo de la legislació vigent.
- En general, s'aprecia una bona disposició de les empreses per complir la LISMI, tot i que, a vegades, les mesures alternatives propicien escenaris en què més que complementar la llei es produeix un incompliment de l'esperit d'aquesta.
- No existeix una implantació de la Responsabilitat Social Empresarial més enllà de les grans empreses, malgrat que podria ser un bon incentiu a la inserció.
- Les cultures laborals vigents solen ser poc inclusives, la qual cosa es palesa en unes polítiques ocupacionals d'empreses i agents socials que denoten poca consciència i escassa sensibilitat envers la temàtica de la inclusió a la feina. És cert, però, que les noves fornades de professionals dels recursos humans estan més conscienciades de la importància de la inserció.
- Existeix una percepció errònia de bona part del teixit empresarial que considera que inserir una persona amb diversitat funcional pot ocasionar complicacions a l'empresa en termes de relacions, costos o productivitat. Tanmateix, es constata que, quan la inserció es porta a terme, el rendiment de les persones amb diversitat funcional en l'entorn laboral és bo i l'empresariat en queda satisfet.

Inserció

- Les entitats han superat el model assistencialista que caracteritzava anteriorment el sector i treuen molt rendiment als escassos recursos amb què compten. A més, han desenvolupat metodologies d'inserció de bona qualitat.
- No obstant això, a causa de la diversificació del sector, en l'intent de donar respostes a situacions molt diferents, i malgrat la progressiva potenciació d'eines de coordinació i treball en comú, es palesa una certa tendència a l'atomització que denota la necessitat d'avançar en el treball en xarxa, la qual cosa hauria de permetre optimitzar els pocs recursos existents.

- No s'aprecia un reconeixement mutu entre entitats del sector de la inserció i les empreses, ni un treball conjunt com a *partners* en l'activitat econòmica. Caldria apropar-se més al teixit empresarial i donar-li més protagonisme.
- Existeix un dèficit formatiu que cal afrontar amb accions de reciclatge que, d'altra banda, revertiria en un major empoderament de les persones amb discapacitat.

Polítiques públiques

- No es compta amb els recursos i normatives suficients per potenciar la inserció al mercat ordinari: no es desenvolupen normatives, hi ha escassetat de recursos humans i econòmics per fer un seguiment del compliment, etc.
- La LISMI, que constitueix l'instrument més rellevant per a l'objectiu de la inserció, es compleix escassament i no es treu prou profit dels seus punts forts. Tot i la seva obsolescència en el camp de les mesures, la LISMI constitueix encara una declaració de principis que pot suposar un fre a mesures regressives.
- Predomina la rigidesa burocràtica pel que fa als models de contractació i a la compatibilitat entre percepció de pensions i treball remunerat.
- Poca incidència dels processos participatius.
- A l'Ajuntament li manca un discurs clar i rotund respecte de l'ocupació en el mercat ordinari, així com un paper de lideratge per aglutinar les diferents entitats del sector. En aquest sentit, l'Ajuntament hauria de tenir un model propi per a la inserció al mercat ordinari, que tingui present i aglutini les iniciatives dels sectors socials ja existents.
- Es constata una regressió de les polítiques d'igualtat d'oportunitats a l'Administració autonòmica.

Cap a on anar?

La comissió planteja un seguit d'objectius per als tres primers àmbits treballats que es consideren un punt de partida per a la posterior formulació de recomanacions que guiïn les futures polítiques públiques referides a la inserció laboral de les persones amb discapacitat al mercat ordinari.

Societat

1. Assolir una sòlida consciència social que es basi en dades fiables sobre el retorn social de la inclusió

Cal visibilitzar els beneficis de la inserció laboral de les persones amb diversitat funcional. Això implica quantificar-ne l'impacte social, en el benentès que, per definir aquest impacte,

no són suficients les dades sobre contractació: cal tenir en compte tota mena de factors, com ara la qualitat de la inserció (tipus de contracte, durada, promoció laboral, inserció al mercat protegit o al mercat ordinari, satisfacció de la persona treballadora), l'estalvi en l'atenció sanitària i l'atenció social o el grau de satisfacció de l'empresariat.

2. Establir un pla de difusió adaptat als diferents grups i/o àmbits on es vol fer arribar la informació referida als beneficis de la inserció laboral de les persones amb diversitat funcional

Els indicadors han de valdre per a tothom, però s'han de buscar plans de comunicació específics, en funció del sector de la població al qual es vol arribar, que facin èmfasi en aquelles dades que siguin més convenients.

3. Incorporar el discurs dels drets de les persones al del retorn social

No es tracta de potenciar exclusivament una visió economicista. S'han de mostrar els beneficis socials de la inserció laboral, però sense oblidar que estem parlant del dret de les persones a treballar. En aquest sentit, la igualtat d'oportunitats és imprescindible per aconseguir l'objectiu que les persones amb diversitat funcional s'incorporin al mercat laboral ordinari, sense oblidar que la igualtat en els resultats (entesa en aquest cas com un equilibri en els resultats d'inserció respecte a la població general) és igualment una fita a assolir.

4. Barcelona, com a ciutat inclusiva, ha de disposar d'un model d'inserció laboral adaptat als canvis socials i basat en la màxima implicació d'actors possibles de la ciutat

Barcelona ha d'impulsar un model propi d'inserció laboral de les persones amb diversitat funcional al mercat ordinari. Aquest model ha d'implicar el màxim d'actors possibles, aprofitant el màxim de les seves potencialitats.

5. Enfortir l'empoderament de les persones amb diversitat funcional

S'ha de garantir el protagonisme de les persones amb diversitat funcional, afavorint la seva participació i visibilitzant aquelles pràctiques ja existents que han estat impulsades i sostingudes pel col·lectiu.

Entorn laboral

1. Implementar un model de gestió universal de la diversitat funcional

Model de gestió de la diversitat funcional basat en el principi d'accessibilitat universal o disseny per a tothom. Aquest s'ha d'aplicar de manera transversal als diferents àmbits de l'empresa: polítiques de recursos humans, sistemes de contractació, valors de l'empresa, guia de proveïdors...

L'Ajuntament ha de ser un bon model de la gestió de la diversitat per a la resta de la societat.

2. Ressaltar la importància de les PIME en el teixit empresarial de la ciutat

Segons el DIRCE (Director Central d'Empreses, que difon el Departament d'Estadística de l'Ajuntament), entre les empreses amb assalariats, a Barcelona predomina clarament l'empresa micro d'1 a 9 assalariats que representa més de 8 de cada 10 seus empresarials localitzades a la ciutat (87,4%). Un 9,9% són empreses d'entre 10 i 50 treballadors, mentre que només el 2% té entre 50 i 200 treballadors i les grans empreses de més de 200 treballadors representen el 0,6% del total.

Cal pensar, doncs, en mesures i incentius per a aquesta tipologia d'empreses que fomentin la seva implicació en la inserció laboral de la diversitat funcional.

3. Elaborar un catàleg de mesures complementàries per a les empreses que faciliti la seva implicació en les polítiques d'inserció laboral de la diversitat funcional més enllà de les obligacions legals

Atesa la tipologia del teixit empresarial de la ciutat, incidir en els beneficis que comporta l'assumpció de polítiques de responsabilitat social i transferir els valors dels models de gestió ja existents en l'economia social.

4. Apostar per models de formació a l'empresa que responguin al valor de la inclusió de la diversitat funcional

Crear un entorn formatiu més flexible lligat a les necessitats de l'empresa i les potencialitats dels treballadors, potenciant la formació continuada, la formació a l'empresa i les pràctiques laborals.

5. Afavorir l'ús de segells o distincions per assenyalar aquelles empreses compromeses amb la inserció

Aquestes mesures haurien d'anar en consonància amb la cerca d'estratègies per arribar al màxim d'entitats del teixit empresarial de la ciutat.

6. Elaborar documentació completa i actualitzada sobre les normatives i disposicions legals que tinguin a veure amb la inserció laboral de la diversitat funcional

Disposar d'aquest recurs hauria d'ajudar a les empreses en la seva implicació.

Inserció

1. Transformar l'actual atomitzat sistema d'inserció en un sistema de xarxa intel·ligent de caire neuronal

Es tracta d'integrar el màxim d'actors i d'afavorir la complementarietat, la col·laboració i el treball en xarxa de les organitzacions i els altres agents per tal de millorar l'eficàcia de la inserció.

Cal definir un sistema de prospecció que detecti totes les oportunitats sense solapaments i faciliti tots els processos d'inserció amb la màxima eficiència.

2. Prioritzar la inserció de les persones

Cal garantir la prioritat dels interessos de les persones que han de ser inserides per sobre de qualsevol circumstància administrativa o organitzativa. En aquesta mateixa línia, cal crear els mecanismes que garanteixin la transparència, la complementarietat entre els diferents agents i l'exercici de retre comptes a la societat.

3. Crear un observatori de la inserció

Aquesta podria ser una eina molt útil per tal de disposar de dades fiables i actualitzades sobre la inserció. D'altra banda, hauria de facilitar la detecció de tendències i l'anticipació de les necessitats formatives i competencials de les persones a inserir i de les empreses ofertants.

4. Posar en valor el model d'itineraris personalitzats i de treball amb suport

Garantir el dret al treball, l'acompanyament personalitzat al llarg dels itineraris d'inserció i el suport en el lloc de treball. La metodologia de treball en suport suposa que les persones amb diversitat funcional rebin acompanyament tant en la seva incorporació al lloc de treball com en el seu manteniment. S'ha de diferenciar aquest acompanyament del suport que oferta l'assistència personal per dependència.

Recomanacions

- Formular una Declaració de Barcelona que reculli els trets més significatius d'aquest document.
- Reforçar el caràcter garantista de l'actual marc legal:
 - La comissió considera adient prendre com a marc regulador la *Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre de 2006 i ratificat per Espanya el 23 de novembre de 2007*. L'article 27 d'aquesta Convenció reconeix *el dret de les persones amb discapacitat a tenir l'oportunitat de guanyar-se la vida a través d'un treball lliurement triat o acceptat en un mercat i entorn laborals que siguin oberts, inclusivament i accessibles a les persones amb discapacitat. Els Estats Parts protegiran i promouran l'exercici del dret al treball*.
 - Així mateix, la comissió recomana tenir presents les actuacions de la Unió Europea en aquest àmbit. La Unió Europea ha ratificat, també, la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (Decisió del Consell de la UE de 26 de novembre de 2009) amb la finalitat d'impulsar aquelles matèries que siguin competència dels òrgans de la Unió. Cal tenir present, també, l'Estratègia Europea sobre Discapacitat 2010-2020, document que planteja com a objectiu clau en matèria d'ocupació: "Possibilitar que moltes persones amb discapacitat tinguin ingressos per activitats laborals en el mercat de treball obert".

- Construir un model Barcelona per a la inserció en el mercat ordinari que:
 - Incorpori l'experiència prèvia de treball en aquest àmbit tant de l'IMD com de les entitats i organitzacions de la ciutat pel que fa a models i metodologies amb resultats d'èxit.
 - Garanteixi la igualtat d'oportunitats no només en el punt de partida, sinó també en els resultats.
 - Millori els models de treball en xarxa, avançant cap a una xarxa de xarxes o circuit integral que superi les dificultats detectades, eviti duplicitats, maximitzi l'eficàcia i articuli els diferents agents implicats a la ciutat.
 - Tingui en compte les característiques del teixit empresarial barceloní, conformat prioritàriament per micro i petita empresa, i que fomenti també l'emprenedoria de persones amb diversitat funcional.
 - Avanci en la contractació responsable incorporant les clàusules socials i ambientals en els contractes municipals.
 - Plantegi un nou model de gestió basat en l'experiència provinent del sistema sanitari que incorpori el concert com a instrument de relació amb les entitats.
 - Incorpori l'avaluació de resultats com a part intrínseca del model, de manera que sigui possible la seva adaptació a contextos canviants.
 - Contempli el mandat de l'article 59.1 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic d'acord amb el qual en les ofertes d'ocupació pública, un dos per cent de les places siguin ofertades per ser cobertes per persones amb discapacitat intel·lectual. En aquest sentit, la comissió entén que aquest mandat hauria de ser atès per l'Ajuntament de Barcelona.

- Establir aliances estratègiques, a tots els nivells de l'Administració, amb entitats públiques i privades, per tal d'incrementar la capacitat d'acció de la ciutat.
 - Cercar programes europeus que puguin aportar finançament al model Barcelona d'inserció al mercat ordinari.
 - Assegurar l'assumpció i difusió del model Barcelona per part de l'Ajuntament i de les entitats de la ciutat.

- Generar coneixement fiable entorn de la inserció laboral de les persones amb diversitat funcional per afavorir la consciència social i la presa de decisions fonamentades.
 - Promoure una càtedra d'economia de la diversitat, per tal de generar dades i estudis, que contempli la cooperació i col·laboració amb el teixit associatiu de la ciutat de l'àmbit de la diversitat funcional.
 - Difondre els resultats d'inserció dels diferents programes avaluats.
 - Crear un observatori de la inserció laboral de les persones amb diversitat funcional, que pugui recollir i donar visibilitat a les dades que la "plataforma" o "xarxa de xarxes" generi en el seu funcionament.
 - Assegurar que l'Administració, amb el suport d'altres organitzacions, doti els recursos econòmics necessaris per generar aquest coneixement.

- Implicar el teixit empresarial de la ciutat per tal de fomentar la creació d'ocupació.
 - Incorporar de manera més visible a les empreses en l'elaboració d'estratègies i donar rellevància al teixit empresarial.

- Generar estratègies de comunicació adaptades a les diferents necessitats i tipologies d'empreses i de serveis.
 - Plantejar estratègies de reconeixement i incentius de cara a les empreses que no estan obligades per llei a mantenir polítiques d'inserció de persones amb discapacitat. Considerant que el teixit empresarial de Barcelona està integrat fonamentalment per microempreses, es fa necessari millorar i potenciar els incentius a la contractació de les persones amb discapacitat per part d'empreses de petit volum, així com implementar polítiques de reconeixement de responsabilitat social empresarial.
 - Identificar, valorar i reconèixer les bones pràctiques de les empreses.
- Formació, comunicació i sensibilització
 - Explorar noves estratègies comunicatives.
 - Donar el suport necessari per a la continuació dels estudis de les persones amb diversitat funcional.
 - Empoderar els professionals i les persones de l'àmbit de la diversitat funcional.
 - Instar la Generalitat a mantenir la baremació positiva per al professorat amb discapacitats.

Annex 1. Declaració institucional amb motiu del perill de continuïtat de les polítiques d'ocupació per les persones amb discapacitat

Gaseta núm. 20

Data de publicació: 10/07/2012 00:00:00

Consell Municipal. Acords de la sessió del dia 29 de juny de 2012

F) Declaracions Institucionals

DI 1. El Plenari del Consell Municipal acorda:

Primer. Reafirmar el seu compromís amb el model d'atenció a les persones amb discapacitat, basat en la Convenció Internacional dels Drets de les Persones amb Discapacitat de 2006, així com en l'obligat compliment de la LISMI, de reconeixement de drets, igualtat d'oportunitats, inserció, autonomia personal i vida independent.

Segon. Considerar prioritàries les mesures per a la integració en el món laboral ordinari i en el cas que això no sigui possible, fomentar l'ocupació mitjançant els Centres Especials de Treball. En aquest sentit l'Ajuntament de Barcelona es compromet a:

- L'Ajuntament de Barcelona es compromet a donar suport a les polítiques actives d'ocupació per a recolzar la sostenibilitats dels CET's de Barcelona, considerant la seva adequació al nou escenari econòmic i productiu amb l'objectiu de garantir la seva viabilitat i el manteniment dels llocs de treball.
- Desenvolupar una estratègia específica, de caràcter integral, orientada a la inserció laboral de les persones amb discapacitat mitjançant el suport a la inserció en l'empresa ordinària i en els CET's.
- Garantir el funcionament de l'Equip d'Assessorament Laboral com a servei impulsor de polítiques municipals per la inserció de persones amb diversitat funcional en el sector públic i en l'empresa privada.
- Continuar impulsant les diferents accions previstes en el marc de la Contractació responsable i, en especial, les relatives a la reserva social per a contractes a favor dels CET's i empreses d'inserció.
- Fer un seguiment exhaustiu del compliment de la legislació vigent en quan a la integració laboral de les empreses proveïdores de serveis de l'Ajuntament.

Tercer. Encoratjar a la "Taula temàtica de participació sobre la inserció laboral de persones amb diversitat funcional", presidida per l'IMD i amb participació d'entitats del sector de persones amb discapacitat, a continuar treballant per tal d'impulsar i garantir vies que assegurin la inserció laboral de les persones treballadores amb discapacitat. Amb aquesta finalitat integradora es preveu la incorporació i la col·laboració d'altres agents municipals amb competències en temes d'ocupació com l'Àrea d'Economia, Empresa i Ocupació, Serveis Generals i Recursos Humans.

Quart. Instar a la Generalitat de Catalunya a:

- Aprovar un Pla de polítiques actives per a l'ocupació de les persones amb diversitat funcional que contempli els serveis d'inserció laboral en l'empresa ordinària, amb eines com el treball amb suport, així com l'impuls a la contractació de persones amb discapacitat en l'empresa ordinària en igualtat de condicions laborals i salarials que les altres persones treballadores.
- Dur a terme un pla estratègic pels CET's, contemplant la seva sostenibilitat, considerant la seva adequació al nou escenari econòmic i productiu amb l'objectiu de garantir la seva viabilitat.

Cinquè. Instar al Govern de l'Estat que garanteixi els recursos econòmics per tal de preservar les polítiques d'ocupació per a les persones amb discapacitat, així com l'estudi d'alternatives i mesures per tal de promoure l'ocupació de les persones amb diversitat funcional, modificant quantes lleis sigui necessari per dur-ho a terme.

Composició dels grups de treball

Pobresa

Coordinador

Albert Sales i Campos

Professor associat de Sociologia de la UPF, investigador de desigualtats, pobresa i exclusió social, i globalització i drets socials

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Oriol Adserol Planet	Consell de la Joventut de Barcelona
Dolors Alegre Santamaria	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Marta Balart Portella	Grup Municipal CiU
Amparo Bernat Portella	Grup Municipal PSC
Montserrat Buisan	Fundació "la Caixa"
Araceli Càrdenas Pedrosa	ADAMA / Federació Catalana de Voluntariat Social
Pau Carreño i Escoda	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Ricard Cayuela Dalmau	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Mercè Darnell	Càritas Diocesana de Barcelona
Raquel de Haro González	CCOO del Barcelonès
Miquel del Pozo Navarro	Creu Roja a Barcelona
Glòria Martín Vivas	Grup Municipal PP
Eva Pino Sánchez	UGT Catalunya
M. Carmen Prats Lombarte	Unió de Jubilats i pensionistes d'UGT

Tècnics i tècniques municipals

Carme Fortea Busquets	Departament de Persones Vulnerables
Hermínia Gil Canales	Barcelona Activa

Representants d'altres entitats

Pilar Aguilar	Institut de Reinserció Social
Albert Alberich	Fundació Formació i Treball
Cecília Bosch Nuri	Fundació Privada Escó
Yolanda Burgueño Ruiz	Fundació Privada Trinijove
Jaume Castellet Larena	Fundació EMPREN
Francesca Ferrari Rebull	Associació "in via"
Esteve Ferrer Panades	FEICAT
Víctor M. López González	Aprise Catalunya Empresa d'Inserció, SL
Imma Noguera	Fundació Acció Solidària contra l'Atur
Ramon Noró Camats	Fundació Arrels
Francesc Patricio Domínguez	Filles de la Caritat Sant Vicent de Paül
M. Rosa Pradera	Bona Voluntat en Acció
Rosa Romeu Tarragona	Fundació Catalana de l'Esplai
Josep Rovira	Associació Benestar i Desenvolupament
Francisco Villarrasa Romero	Fundació Engrunes

Salut

Coordinador

Rafel Guayta Escolies

Director de Projectes i Recerca del Consell de Farmacèutics de Catalunya

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Lidia Albert i Siles	Fundació "la Caixa"
Maragda Campañà i Garcia	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Pilar Castella	UGT Catalunya
Josep Clusa Matinero	Expert
Jordi Craven-Bartle Lamote de Griñón	Col·legi de Metges de Barcelona
Raquel de Haro González	CCOO del Barcelonès
Julia de Miguel Izquierdo	Creu Roja a Barcelona
Mònica Duaigües Duaigües	Fundació CatalunyaCaixa
Maria Estrada Campmany	Col·legi de Farmacèutics de Barcelona
Begoña Martí Cañiz	Col·legi d'Infermeria de Barcelona
Josep M. Panes	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Francesc Pla i Santamans	Grup Municipal CiU
Isabel Ribas Seix	Grup Municipal ICV-EUiA
Carmen Rodrigo de Larrucea	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Josep Sans Díez	Grup Municipal PSC
Carmen Santana González	Grup Municipal PP
Roberto Villaescusa	UGT Catalunya

Tècnics i tècniques municipals

Marta Giralt Maldonado	Direcció del Programa Adolescència i Joventut. AQVIE
Pilar Solanes Salse	Direcció del Programa de Salut. AQVIE
Joan Ramon Villalbí Hereter	Agència Salut Pública de Barcelona

Representants d'altres entitats

Montserrat Casamitjana	Societat Catalano-Balear de Salut Pública
Josep Dalmau Nolla	Consell de Salut Sant Martí
Carles Garcia Ribera	Fundació Congrés Català de Salut Mental
Mercè Garrigosa	Banco Farmacèutic
Mercè Laborada Gil	Coordinadora d'Usuaris de la Sanitat
Cristina Mariano	Fundació Privada Lliga Catalana d'Ajuda Mútua
Josep Martí Valls	CAPS (Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris)
Custodia Moreno	Consell de Salut Horta-Guinardó
Laura Morer Benages	Associació Catalana per al Parkinson
Francisco Nebot Genaro	AAVV Porta i Consell de Salut Nou Barris
Rosa Ros Rahola	Centre Jove d'Anticoncepció i Sexualitat
Roser Rovira	Associació Catalana de Malalts Epilèptics
Lucio Sampietro Elkoroiribe	Associació Ciutadana Antisida de Catalunya
Elisenda de la Torre Herver	Lliga Reumatològica Catalana
Anna Varderi Casas	Fundació d'Oncologia Infantil Enriqueta Villavecchia
Mercè Vidal	Nutrició sense Fronteres

Acció comunitària

Coordinador

Ferran Cortés Izquierdo

Professor de Treball Social de la Universitat de Barcelona

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Dolors Alegre Santamaria	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Lourdes Arrando Belles	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Marta Ballester Frago	Facultat de Pedagogia de la Universitat de Barcelona
Pilar Bespín i Minguillón	Grup Municipal PSC
Gemma Botinés i Pons	UGT Avalot, Joves UGT de Catalunya
Núria Codern i Bové	Creu Roja a Barcelona
Xavi Franch	Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya
M. Carmen Lamazares	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Antoni Latres i Sallent	Grup Municipal CiU
Glòria Martin Vivas	Grup Municipal PP
Teresa Visa i Pérez	Associació per a les Nacions Unides a Espanya

Tècnics i tècniques municipals

Xabier Ballesteros i Olazabal	Serveis Socials Bàsics. Institut Municipal de Serveis Socials
Lourdes Egea i Soldevila	Agència de Salut Pública de Barcelona
Amor González i Fernández	Tècnica de barri de la Marina. Ajuntament de Barcelona
Xavier Hernández Balada	Departament de Participació Social. Ajuntament de Barcelona

Representants d'altres entitats

Josefina Altes	Associació Salut i Família
Montserrat Cosiales	Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Dones i Família
Mercè de la Torre	Per l'altre Cor Cremat de Barcelona - Ajut al Quart Món
Raquel Debart	La Casa Amarilla
Esther García	Pla de Desenvolupament Comunitari Poble Sec
Carmen González i Agarra	AAVV Porta
Elisa Gutiérrez	Associació Benestar i Desenvolupament
Esther Henar	Associació Benestar i Desenvolupament
Debora Julián	Pla de Desenvolupament Comunitari Verdum
Rosa Romeu	Fundació Catalana de l'Esplai
Roser Rovira i Pagès	Associació Catalana de Malalts Epilèptics
Jonatan Sánchez Rico	Fundació Pere Tarrés
Aida Sánchez	Xarxa Art i Barri
Noelia Sotus	Defensem l'Acció Comunitària

Famílies

Coordinadora

Cristina Brullet i Tenas

Doctora en Sociologia de la Família i de la Educació (UAB), experta en polítiques socials de suport a les famílies i investigadora del Consorci Institut d'Infància i Món Urbà

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Montse Aguilera	Grup Municipal ICV-EUiA
Montse Benedí i Altés	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Xavier Cortés Martínez	Grup Municipal CiU
Dolors Gómez Mena	UGT de Catalunya/Unió de Pensionistes i Jubilats
Maria Herrero Mellado	Grup Municipal PSC
Cristina Martínez Vicente	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Chelo Matías de Castro	Creu Roja a Barcelona
Jordi Morató Aragonés	Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya
Maria Moreu Guix	Càritas Diocesana de Barcelona
Belén Pajares Ribas	Grup Municipal PP
Dolors Rubio Vázquez	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Joan Trullàs Graells	Consell Assessor de la Gent Gran
Víctor Valls Andrés	CCOO del Barcelonès

Tècnics i tècniques municipals

Carmina Català Galofré	Departament de Planificació i Processos
Joana Chinchilla Moreno	Direcció de Programa de Temps i Qualitat de Vida
Anna Montolio Fornons	Departament de Família i Infància

Representants d'altres entitats

Sònia Bardaji Bofill	Federació Estatal de Famílies Monoparentals
Vicent Borràs	Associació Famílies Lesbianes i Gais
Maria Bruno Blanco	Fundació Catalana de l'Esplai
Carme Calafat Siquier	Associació Benestar i Desenvolupament
Àngels Carbonell	Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina
Nanci Costa	Federació Catalana de Famílies Monoparentals
Imma Fernández Verde	Associació de Familiars d'Alzheimer de Barcelona
Francesca Ferrari Rebull	Associació "in via"
Teresina Fons Solé	Associació Famílies Acolloïdores de BCN
M. Rosa Lunas Masnou	Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Dones i Família
Maite Marín Martí	Associació de Famílies Nombroses de Catalunya
Pilar Núñez	Institut de Treball Social i Serveis Socials / INTRESS
Maria Raventós Llop	Associació Fons de Coneixements i Experiències
Pepi Ruiz Pina	Suara Cooperativa
Pilar Verona Humel	Associació de Familiars i Amics Oncològics de Barcelona

Gent gran

Coordinadora

Mercè Pérez Salanova	Psicòloga i tècnica assessora de l'Àrea d'Atenció a les persones de la Diputació de Barcelona
----------------------	---

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Sergi Arenas Guarch	Universitat a l'Abast. Universitat Autònoma de Barcelona
M. Pia Barenys Pérez	Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona
Adela Boixadós Porquet	Col·legi de Sociòlegs i Politòlegs de Catalunya
Joan Cànovas López	CCOO de Catalunya / Federació de Pensionistes Jubilats

Francesc Carmona Pontaque	Grup Municipal ICV-EUiA
Antoni Cervera Alemany	Col·legi de Metges de Barcelona
Carmen Domínguez Alcón	Experta
Imma Fernández Díaz	Càritas Diocesana de Barcelona
Isabel Garcia Pastor	Col·legi de Treball Social de Catalunya
Montserrat Gramunt Pubill	Grup Municipal CiU
M. Luisa Ibáñez Boira	Grup Municipal PP
Montserrat Lacalle Sistere	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Montserrat Marco Rovira	Grup Municipal PSC
Mercè Mas i Quintana	Experta
Anna M. Massó Campamà	Grup Municipal CiU
Montserrat Mora Fernández	Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya
Jordi Muñoz Iranzo	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Josep Muñoz Puerta	Consell Assessor de la Gent Gran
Miquel Nadal Rosàs	Grup Municipal CiU
Esther Pascual Acosta	Federació Catalana de Voluntariat Social / Avismón Catalunya
Lourdes Peracaula Guasch	Fundació "la Caixa"
M. Carmen Prats Lombarte	UGT / Unió de Jubilats i Pensionistes
Concepció Pujolar Cantijoch	Associació de Familiars d'Alzheimer de Barcelona
Isabel Quintana Sánchez	Col·legi d'Infermeria de Barcelona
Maite Ramírez Faidella	Fundació Família i Benestar
Gemma Rocés Bellmunt	Creu Roja a Barcelona
Joaquim Sánchez Paredes	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Rosalina Sicart Pons	Col·legi de Pedagogs de Catalunya
M. José Tubella Grau	Grup Municipal CiU
Cristina Vidal Martí	Fundació Pere Tarrés

Tècnics i tècniques municipals

Antoni Fernández Lozano	Consell Assessor de la Gent Gran
Glòria Navarro Latorre	Departament de Gent Gran. AQVIE
Margarita Trallero Flix	Assessoria Jurídica. AQVIE

Representants d'altres entitats

Oriol Alsina Español	Fundació Amics de la Gent Gran
M. Salut Camps Russinés	Agrupació Mútua ASISPA
Lourdes Casas	IPSS
Conrad Ensenyat Sacristan	Belluga't
Gregorio Giménez Romero	Federació Catalana de la Unió Democràtica de Pensionistes i Jubilats
Montserrat Llopis Graells	Associació Catalana de Recursos Assistencials
M. Rosa Lunas Masnou	Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Dones i Família
Àngel Marcos Martin	Asociación Foro Defensa Tercera Edad
Antoni Navarro Monteys	AAVV Sagrada Família
Roser Ponsati Capdevila	Consell de Dones Sarrià - Sant Gervasi
Concepció Pujolar Cantijoch	Associació de Familiars d'Alzheimer Barcelona
Maria Raventós Llop	CONEX
Pilar Rodríguez Benito	Associació Benestar i Desenvolupament
Assumpció Ros Florenza	Federació d'Entitats d'Assistència a la Tercera Edat
M. Eulàlia Serra Bertran	Associació Alzheimer Catalunya
Cristina Vidal Martí	Fundació Pere Tarrés

Dones

Coordinadora

Gemma Cánovas Sau Experta, psicòloga especialista en psicologia de la dona-maternitat-infància

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Oriol Adserol i Planet	Consell de la Joventut de Barcelona
Olga Arderiu Ripoll	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Montserrat Benedí Altés	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Sara Berbel	Experta
Sandra Blanch	Fundació "la Caixa"
Valeria Brusa Acuña	Col·legi de Treball Social de Catalunya
Sylviane Dahan	Federació d'Associació de Veïns i Veïnes de Barcelona
Raquel de Haro	CCOO del Barcelonès
Asun Franquesa	Càritas Diocesana de Barcelona
Anna Gimeno i Febrer	Grup Municipal CiU
Dolors Gómez Mena	UGT Catalunya
Maria Herrero i Mellado	Grup Municipal PSC
M. Lluïsa Ibáñez i Boira	Grup Municipal PP
Mery Illich Dimich	Casa Eslava
Neus Mascarell	Creu Roja a Barcelona
Pilar Rebaque	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Maria Sánchez Jiménez	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Elena Saura	Fundació "la Caixa"

Tècnics i tècniques municipals

Rosa Alemany i Vidal	Consorti de Serveis Socials
Lidia Ballesteros	Guàrdia Urbana de Barcelona
Dolors Carvajal Miralles	Barcelona Activa
Clara Fàbregas	Guàrdia Urbana de Barcelona
Mercè Fernández Gesalí	Direcció del Programa de la Dona. Ajuntament de Barcelona
Maria Rosa Pons Vilarasau	Consell de la Dona. Ajuntament de Barcelona
Natalia Rosetti	Consorti de Serveis Socials

Representants d'altres entitats

Gemma Altell i Albajes	Fundació Salut i Comunitat
Nausica Castelló	Associació Benestar i Desenvolupament
Consol Farré i Anguera	Associació "in via"
Lourdes Garcia Tugas	Fundació Institut Genus
Maria Rosa Lunas	Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Dones i Família
Marta Mas i Perulles	Espais per a la Igualtat
Paqui Maya	Fundación Secretariado Gitano
M. Rosa Micàs i Estalayo	Acció Contra la Violència Domèstica Barcelona

Infància

Coordinador

Josep M. Villena i Segura Expert, psicòleg i president de l'Associació Diomira i president de la Taula per la Infància i l'Adolescència de Catalunya

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Josep M. Alonso Varea	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
M. Dolores Balibrea Pérez	Audiència Provincial de Barcelona
Pitu Buxó Borràs	Grup Municipal PSC
Mònica Duaigües Duaigües	Fundació CatalunyaCaixa
Jose Fernández Barrera	Experta
Assumpció Franquesa	Càritas Diocesana a Barcelona
Jordi Giró Castañer	Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona
Araceli Lázaro Aparicio	Experta
Àngels López	Fundació Save the Children
Silvia Mata	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Jordi Morató Aragonés	Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya
Fidel Prellezo	Col·legi d'Educaores i Educadors Socials de Catalunya
Xavier Puigdollers i Noblom	Grup Municipal CiU
Àurea Quintana Baulés	Col·legi de Treball Social de Catalunya
Marta Sevillano	Creu Roja a Barcelona
Joana Sorroche Torres	UGT Catalunya
Montserrat Tur Tracero	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Maria València Vera	Fundació Pere Tarrés
Víctor Valls Andrés	CCOO del Barcelonès

Tècnics i tècniques municipals

Rosa M. Alemany Vidal	Consorci de Serveis Socials de Barcelona
Natalia Rosett	Consorci de Serveis Socials de Barcelona
Carmina Català Galofré	Cap del Departament de Planificació i Processos. AQVIE
Joana Chinchilla Moreno	Direcció del Programa de Temps i Qualitat de Vida. AQVIE
Anna Montolio Fornons	Departament de Família i Infància. AQVIE
Artur Ferrer i Escriche	Institut Municipal d'Educació

Representants d'altres entitats

Nausica Castelló	Associació Benestar i Desenvolupament
Clara Darder Giménez-Zadaba-Lisson	Fundació Propedagògic
Paco Estellés Pérez	Federació d'Entitats Atenció i Educació a Infància i Adolescència
Carme Gómez Granell	Consorci Institut d'Infància i Món Urbà
Anna M. Montes Vallecillos	Associació "in via"
Pilar Núñez	Institut de Treball Social i Serveis Socials
José Antonio Ruiz Montes	Fundació Catalana de l'Esplai

Drogodependències

Coordinador

Oriol Romaní i Alfonso	Catedràtic d'Antropologia Social de la Universitat Rovira i Virgili i president del Grup IGIA
------------------------	---

PARTICIPANTS

Representants de les entitats membres del Consell

Lourdes Arrando	Grup Municipal Unitat per Barcelona
Francisco Blázquez Martínez	Col·legi d'Advocats de Barcelona
Andreu Criquet i Giralt	Consell de la Joventut de Barcelona

Maria Estrada i Capmany	Col·legi de Farmacèutics de Barcelona
Albert Granero Lázaro	Col·legi d'Infermeria de Barcelona
Oswaldo Hernández i Aguilar	UGT
Antonio Latres i Sallent	Grup Municipal CiU
Miquel Monràs i Arnau	Col·legi de Psicòlegs de Catalunya
Joan Puigdollers i Fargas	Grup Municipal CiU
Isabel Ribas Seix	Grup Municipal ICV-EUiA
Betty Saez	Fundació "la Caixa"
Josep Sans Díez	Grup Municipal PSC
Carmen Santana	Grup Municipal PP
Ernesto Sierra	Creu Roja a Barcelona

Tècnics i tècniques municipals / altres administracions

M. Teresa Brugal	Agència de Salut Pública de Barcelona
Conrad Casas i Segalà	Agència de Salut Pública de Barcelona
Marta Giralt i Maldonado	Direcció de Programa de Joventut. Ajuntament de Barcelona
David Montserrat	Regió Policial Metropolitana de Barcelona / Mossos d'Esquadra
Andreu Parera i Prats	Departament de Persones Vulnerables. Ajuntament de Barcelona
Juan Carlos Pascual Tellés	Guàrdia Urbana de Barcelona
Pilar Solanes Salse	Direcció del Programa de Salut. Ajuntament de Barcelona

Representants d'altres entitats

Anna Altabàs i Reñé	Fundació Àmbit Prevenció
José Carbonell	Asociación de Pacientes Dependientes de Opiáceos
Mariona Corbella i Virós	Fundació ESPORTSALUS
Oriol Esculies	Projecte Home
Enriqueta Moyano	Grup Ajuda Mútua per Alcohòlics Rehabilitats
Alicia Pascual i Martí	Institut Genus, SL
Laurio Perdiguero i Cámara	AAVV Porta
David Pere Martínez	Fundació Igenus
Felisa Pérez i Antón	Federació Catalana de Drogodependències
Josep Rovira Guardiola	Associació Benestar i Desenvolupament
Úrsula Salvador	Institut per a la Promoció Social i de Salut
Jesús Sánchez Tellez	Projecte Home
Joan Segura i Vallès	Fundació Catalana de l'Esplai
Rosa Suárez i Vázquez	Centre d'Estudis sobre Promoció de la Salut
Joan Trujols	Grup IGIA
Maite Tudela i Marí	Fundació Salut i Comunitat
Laura Vilallonga	Institut per a la Promoció Social i de Salut

La inserció laboral de les persones amb diversitat funcional en el mercat ordinari

Coordinador

Miquel Domènech Professor titular de Psicologia Social de la Universitat Autònoma de Barcelona

PARTICIPANTS

Sara Berbel Barcelona Activa. Ajuntament de Barcelona
Maria Cabré Fundació Projecte Aura i ACTAS, Associació Catalana de Treball amb Suport
Glòria Canals Fundació Projecte Aura i ACTAS, Associació Catalana de Treball amb Suport
Àngel Conesa ADEMM - Usuaris de Salut Mental de Catalunya
Susana Díaz Federació ACAPPS
Ricard Esteban Legarreta Professor de Dret del treball de la Universitat Autònoma de Barcelona
Montse Fernández PIUNE. Servei d'atenció a persones amb discapacitat de la Universitat Autònoma de Barcelona

Àngels Garcia Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
M. José Garcia Institut Municipal de Persones amb Discapacitat
Ramon Giró Expert
Antoni Guillen ECOM
Raquel de Haro CCOO del Barcelonès
M. Antonia López Departament d'Empresa i Ocupació. Generalitat de Catalunya
Vanessa Martín AYRE Hoteles
Francisco Navarro Fernández ONCE Catalunya
Marta Obdúlia ECOM
Bernat Parés Servei Alumni de la Universitat Politècnica de Catalunya
Jordi Pascual Pèlach INSERÈXIT
Imma Pinar Associació JOIA
Marta Poll Federació de Salut Mental de Catalunya
Israel Rodríguez Giralt Professor de Psicologia i Ciències de l'Educació de la Universitat Oberta de Catalunya

Anna Rosell Servei Alumni de la Universitat Politècnica de Catalunya
Núria Sanz Ruiz FSC-INserta
Roser Viñas Programa INCORPORA. Obra Social "la Caixa"

Secretaria CMBS

Emília Pallàs Secretària del Consell Municipal de Benestar Social
Sensi Arquillo Secretària adjunta del CMBS

Expertes i experts convidats als grups de treball

Rosa Maria Alemany Monleon	Cap del Departament de Serveis Socials de l'Ajuntament de Gavà
Gemma Altell	Subdirectora de l'àrea de gènere, addiccions i família de la Fundació Salut i Comunitat i professora del Màster de Violència Familiar de la IL3-UB
Xavier Bartoll	Tècnic del Servei d'Informació Sanitària de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
Regina Bayo-Borrás	Presidenta de la Secció Psicoteràpies Psicoanalítiques de la Federació Espanyola d'Associacions de Psicoterapeutes
Rafel Bisquerra Alzina	Catedràtic d'Orientació Psicopedagògica de la Universitat de Barcelona
Francisco Blázquez Martínez	President de la Comissió de Drogues del Col·legi d'Advocats de Barcelona
Carme Borrell	Directora de l'Observatori de Salut Pública i directora de recerca i docència de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
Teresa Brugal	Cap del Servei de Prevenció i Atenció a les Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Barcelona
Manuel Bruscas	Expert en malbaratament alimentari
M. Jesús Calvo	Cap de redacció de la Revista <i>Barcelona Economia</i> . Ajuntament de Barcelona
Andreu Camprubí	Investigador a l'Àrea d'Inclusió Social i Ciutadania (IGOP-UAB) i president de la Cooperativa el Risell
Enric Canet	Membre del Consell de Ciutat i director del Casal dels Infants del Raval
Carmina Català	Cap del Departament de Planificació i Processos. AQVIE
Martín Correa	Doctor i professor d'Antropologia mèdica de la Universitat Rovira i Virgili, i impulsor i coordinador de Ràdio Nikosia
Joan-Lluís Jornet	Representant de la Xarxa d'Economia Solidària
Núria Hernández	Directora del Centre de Serveis Socials Sant Antoni. IMSS
Mirta Lojo	Psicopedagoga i doctora en Ciències de l'Educació
Laura López Simón	Secretària del Consell de la Joventut de Barcelona
Abel Mariné	Catedràtic de Bromatologia de la Universitat de Barcelona
Cristina Martínez	Responsable del Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de Barcelona ciutat de l'Institut Català de la Salut
Rafael Martínez	Impulsor del Projecte Veí a Veí
Raquel Martínez Pérez	Tècnica referent del programa espai públic de l'Ajuntament de Gavà
Júlia Masip	Psicòloga i treballadora de Serveis Socials Bàsics de l'IMSS
Àlex Masllorens	Assessor de gerència de l'AQVIE de l'Ajuntament de Barcelona
Ernesto Morales	Investigador de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP-UAB)
Txus Morata	Membre del Grup de Recerca en Educació Moral de la Universitat de Barcelona
Josep M. Navarro	Responsable d'Accions Comunitàries de la Fundació Desenvolupament Comunitari
Santiago Nogué	Cap de la Unitat de Toxicologia Clínica de l'Hospital Clínic de Barcelona
Anna Novella	Membre del Grup de Recerca en Educació Moral de la Universitat de Barcelona
Isabel Pérez	Directora del Centre de Serveis Socials Garcilaso. Institut Municipal de Serveis Socials
Núria Pérez Escoda	Directora del Grup de Recerca en Orientació Psicopedagògica de la Universitat de Barcelona
Asun Pié	Doctora en Pedagogia i professora dels estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la Universitat Oberta de Catalunya
Josep M. Ramos	Membre del Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions i del Consell Assessor de Salut Pública

Oscar Rebollo	Investigador de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP-UAB)
Jordi Ribas	Representant de la Xarxa d'Economia Solidària
Neus Roca	Professora i investigadora del Departament de Psicologia Social de la Universitat de Barcelona
Sebastià Sarasa	Professor de Ciències Polítiques i Socials de la Universitat Pompeu Fabra
Marta Selva	Membre de l'equip directiu de DRAC MÀGIC
Elisabet Soler	Treballadora Social del Centre de Serveis Socials Garcilaso. Institut Municipal de Serveis Socials
Marina Subirats	Catedràtica emèrita de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona
Jaume Trilla	Membre del Grup de Recerca en Educació Moral de la Universitat de Barcelona
Mireia Ventura	Responsable del Servei d'Anàlisi d'Energy Control. Associació Benestar i Desenvolupament
Jordi Vizcaíno	Serveis Socials Bàsics de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Programa de treball dels grups

	Propostes final curs 2012-2013	Novembre-desembre 2012	Gener 2013	Febrer 2013
Acció comunitària	<p>Generar indicadors o instruments de coneixement que permetin aprofundir en la dimensió comunitària.</p> <p>Reconèixer i donar valor a noves formes d'acció social i comunitària, més enllà de les actualment conegudes.</p>	<p>15/11 Propostes: - Conèixer models segon el col·lectiu que l'impulsi. - Accions de SSB.</p> <p>20/12 Grup contrast <i>Guia operativa</i>. Ernesto Morales.</p>	<p>31/1 Projectes d'accions comunitàries en el marc dels serveis socials bàsics. <i>Persones grans, grans persones</i>. Isabel Pérez, directora del centre de Serveis Socials Garcilaso, i Elisabet Soler, treballadora social.</p>	<p>5/2 Invitació a la presentació del <i>Projecte Vei a Vei</i>. Consell de Ciutat.</p> <p>28/2 Projectes d'accions comunitàries segons els seus actors. Presentació d'experiències: <i>Fundació Desenvolupament Comunitari</i>. Josep M. Navarro, responsable d'accions comunitàries.</p>
Dones	<p>Dones Joves i Prevenció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impacte de la precarietat en dones joves: Afavorir empoderament, afectivitat i autoestima des de la pre-pubertat. - Prevenció de la violència de gènere (masclista). Treball psicosocial estereotips de gènere en àmbits educatius i família. - Suport a dones joves mares. Lluita contra els obstacles per la conciliació. Prevenció de la penalització invisible de la maternitat en diversos àmbits. 	<p>21/11 Proposta del Pla de Treball.</p> <p>12/12 <i>Maternitat, gènere i vincles afectius</i>. Gemma Cánovas.</p>	<p>30/1 <i>Models i estereotips: dones i relacions afectives a la premsa i al cinema</i>. Marta Selva, Cooperativa Drac Màgic.</p>	<p>27/2 Petita Infància: <i>Aprender a amar en la infància</i>. Marina Subirats, catedràtica emèrita de Sociologia de la UAB.</p>
Drogo-dependències	<p>Pla de Drogues 2013-2015.</p> <p>Els joves i la medicalització davant de la depressió.</p>	<p>17/12 Delegada de Salut: Cristina Inieta.</p> <p>Presentació de l'Avaluació del Pla d'Acció de Drogues 2009-2012. Teresa Brugal, cap del Servei de Prevenció i Atenció a les Drogodependències de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.</p>	<p>23/1 Aportacions al Pla de Drogues 2013-2016 (I).</p>	<p>11/2 Aportacions al Pla de Drogues 2013-2016 (II).</p>
Famílies	<p>Els impactes de la crisi en les dinàmiques familiars: necessitats de la ciutadania i respostes dels serveis socials públics i el tercer sector de la ciutat.</p> <p>Infants i famílies pobres.</p>	<p>19/11 Proposta Pla de Treball: Desnonaments / Impacte de la pobresa en famílies amb infants / Pla de Família / Pobresa Infantil.</p>	<p>22/1 <i>L'impacte de la crisi sobre les desigualtats i la pobresa</i>. Sebastià Sarasa. <i>Malbaratament alimentari i pobresa</i>. Manuel Bruscas, expert en malbaratament alimentari.</p> <p><i>Iniciatives institucionals</i>. Àlex Masllorens.</p>	<p>18/2 Sessió de treball <i>L'impacte de la crisi sobre les desigualtats i la pobresa</i>. Àmbit Famílies.</p>
Gent gran	<p>Implicació de les persones en la construcció de respostes als impactes i els efectes de la crisi i la recessió.</p> <p>Participació en el procés de gestió de serveis (Consell Assessor de la Gent Gran en el concurs per a la contractació del servei Àpats a domicili).</p> <p>Les expressions de col·lectius invisibles o <i>frail voices</i>: persones grans en situació de pobresa, LGTB.</p> <p>Els usos de les TIC en les formes d'implicació de les persones grans.</p>	<p>9/11 Implicació de les persones en la construcció de respostes als impactes i els efectes de la crisi i la recessió.</p> <p>Participació en el procés de gestió de serveis (Consell Assessor de la Gent Gran en el concurs per a la contractació del servei Àpats a domicili).</p> <p>Les expressions de col·lectius invisibles o <i>frail voices</i>: persones grans en situació de pobresa, LGTB.</p> <p>Els usos de les TIC en les formes d'implicació de les persones grans.</p>	<p>29/1 Aportacions al Pla Municipal de Persones Grans.</p>	<p>19/2 Els impactes i els efectes de la crisi i la recessió. Les persones grans construint respostes.</p>
Infància	<p>Pla Municipal per a la infància de Barcelona 2012-2015.</p> <p>Les observacions finals del Comitè dels Drets de l'Infant sobre l'aplicació de la Convenció dels Drets de l'Infant a Barcelona.</p> <p>El desenvolupament de la intel·ligència emocional en els infants i adolescents.</p>	<p>13/11 Pla d'Infància / Pobresa infantil en el territori = Xarxes territorials / Intel·ligència emocional.</p>		<p>5/2 Sessió de treball <i>L'impacte de la crisi sobre les desigualtats i la pobresa infantil</i>.</p> <p>El Comitè dels drets de l'infant de l'ONU i els informes de l'aplicació de la Convenció dels drets de l'infant.</p>
Pobresa	<p>Identificació de buits i contradiccions en els circuits d'atenció a persones vulnerables.</p> <p>L'autonomia i la dependència de les persones vulnerables respecte dels serveis socials. Mites i evidències empíriques.</p> <p>Pobresa infantil: una hipoteca per la cohesió social.</p>	<p>8/11 Programa de treball: Línies d'innovació en la lluita en la pobresa familiar i infantil.</p>	<p>22/1 <i>L'impacte de la crisi sobre les desigualtats i la pobresa</i>. Sebastià Sarasa.</p> <p><i>Malbaratament alimentari i pobresa</i>. Manuel Bruscas, expert en malbaratament alimentari.</p> <p><i>Iniciatives institucionals</i>. Àlex Masllorens.</p>	<p>7/2 Sessió de treball <i>L'impacte de la crisi sobre les desigualtats i la pobresa</i>.</p>
Salut			<p>17/1 Delegada de Salut: Cristina Inieta.</p> <p>Informe de Salut 2011. Xavier Bartoll.</p>	<p>21/2 Reflexions propositives de prioritats en salut. Temes prioritzats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vulnerabilitat social: des de la perspectiva de la sociologia i la bioètica - Ús i abús recreatiu dels medicaments. - Visió des d'un punt de vista salubrista. - Infància i adolescència: Obesitat, conductes afectivo-sexuals. - Salut mental.

Març 2013

Abril 2013

Maig 2013

Juny-juliol 2013

11/4 Invitació a *Iniciatives comunitàries de lluita contra la pobresa*. Grup de Treball Pobresa.
25/4 *Mercat Social i Solidari. Les monedes socials*. Joan-Lluís Jornet i Jordi Ribas, de la Xarxa d'Economia Solidària.

30/5 *La intervenció social a l'espai públic*. Rosa Maria Alemany, cap del Departament de Serveis Socials, i Raquel Martínez Pérez, tècnica referent del programa. Ajuntament de Gavà.

27/6 Propostes del Grup de Treball. Situació del procés d'elaboració de la Guia operativa d'avaluació de l'acció comunitària. Óscar Rebollo, de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP), i Jordi Vizcaino, de l'IMSS.

13/3 Prevenció: *Autoestima i Dones. Experiència de Cornellà*. Regina Bayo-Borrás, presidenta de la Secció de Psicoteràpies Psicoanalítiques de la Federació Espanyola d'Associacions de Psicoterapeutes.

11/4 *Intervenció grupal i violència sexista*. Neus Roca, professora i investigadora del Departament de Psicologia Social de la UB, i Júlia Masip, psicòloga i treballadora de Serveis Socials Bàsics.

15/5 Prevenció: *Relacions abusives de parelles de 6-16 anys*. Mirta Lojo, psicopedagoga i doctora en Ciències de l'Educació.

12/6 Propostes del Grup de Treball.

4/3 Hipermedicació dels adolescents segons els seus malestars. Dr. Martín Correa, professor d'antropologia mèdica de la Universitat Rovira i Virgili i coordinador de l'Associació Sociocultural Ràdio Nikosia.

8/4 Ús i abús recreatiu dels medicaments. Dr. Santiago Nogué, cap de la Unitat de Toxicologia Clínica de l'Hospital Clínic de Barcelona, i Dra. Mireia Ventura, d'Energy Control (ABD).

6/5 El tractament de les drogodependències des de la perspectiva de gènere. Gemma Altell, psicòloga, sots-directora de l'àrea de gènere, addiccions i família de la Fundació Salut i Comunitat i professora del Màster de Violència Familiar de la IL3-Universitat de Barcelona.

3/6 Prevenció de Drogues en Instituts d'Educació Secundària. Presentació del Programa *Drogues a debat*. Francisco Blázquez, president de la Comissió de Drogues del Col·legi d'Advocats de Barcelona. Propostes del Grup de Treball.

18/3 Aportacions al Pla Municipal de Famílies. Carmina Català.

27/5 *Estratègies comunitàries i/o públiques de suport a famílies*. Rafael Martínez, impulsor del projecte, i Núria Hernández, directora del Centre de Serveis Socials Sant Antoni.

17/6 Propostes del Grup de Treball.

Març Aprofundir en l'envelliment actiu, valorant les iniciatives desplegades en el marc de l'Any Europeu.

16/4 Les relacions entre les generacions:
 - Activitats/iniciatives/propostes que afavoreixen les relacions entre les generacions.
 - Relacions entre les generacions en el context actual.

21/5 *Noves relacions entre generacions*. Laura López Simón, secretària del Consell de la Joventut de Barcelona.

18/6 Propostes del Grup de Treball.

18/3 Presentació del Pla Municipal d'Infància 2012-2015. Irma Rognoni, regidora.
 Presentació del Sistema d'Indicadors pel seguiment del Pla d'Infància. Carmina Català.

24/4 El desenvolupament de l'educació emocional en els infants i adolescents. Dr. Rafel Bisquerra, catedràtic d'Orientació Psicopedagògica de la UB, i Dra. Núria Pérez Escoda, directora del Grup de Recerca en Orientació Psicopedagògica de la UB.

21/5 Presentació de l'estudi (R+I+D) *Participació infantil i construcció de la ciutadania*. Jaume Trilla, Ana Novella i Txus Morata, membres del Grup de Recerca en Educació Moral de la UB.

11/6 Propostes del Grup de Treball.

7/3 Elaboració d'un document de recomanacions per a l'abordatge de situacions d'emergència social.
 Valorar possibles actuacions comunicatives o col·laboracions amb iniciatives ja existents per a la sensibilització contra l'estigma social de la pobresa (i l'atur).

11/4 *Iniciatives comunitàries de lluita contra l'exclusió social i la pobresa*. Andreu Camprubí, investigador de l'IGOP i responsable de l'àrea de sociologia i comunicació de la cooperativa El Risell.

9/5 Presentació de l'informe *Teixit associatiu i abordatge de la crisi*. Enric Canet, membre del Consell de Ciutat.

6/6 Propostes del Grup de Treball.

21/3 *Distribució territorial de la renda familiar disponible per càpita a Barcelona*. M. Jesús Calvo, cap de redacció de la revista *Barcelona Economia*. Ajuntament de Barcelona.

8/4 Ús i abús recreatiu dels medicaments

14/5 *Vulnerabilitat i Salut Pública*. Carme Borrell, directora de l'Observatori de Salut Pública i directora de recerca i docència de l'ASPB, i Asun Pié, doctora en Pedagogia i professora dels estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la UOC.

20/6 *Infància i adolescència: Obesitat, conductes afectivo-sexuals*. Dr. Abel Mariné, catedràtic de bromatologia de la UB, i Cristina Martínez, responsable del Servei d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de Barcelona Ciutat de l'Institut Català de la Salut.

22/4 Aportacions al Pacte del Temps. Regidoria Usos del Temps
Conjunta a tots els grups de treball.

23/5 Primer esborrany de propostes del Grup de Treball.

4/7 *Vulnerabilitat i Salut Mental*. Dr. Josep Ramos, membre del Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions i del Consell Assessor de Salut Pública. Delegada de Salut: Cristina Iniesta. Propostes del Grup de Treball.

